

LANDINFO

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Temanotat

Irak

Tyrkiske militæroperasjoner i Nord-Irak

7. april 2026

© Landinfo 2026

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Fredrik Selmers vei 6

Postboks 2098 Vika

0125 Oslo

Tel: 23 30 94 70

E-post: landinfo@landinfo.no

www.landinfo.no

Om Landinfos temanotater

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos temanotater er basert på opplysninger fra nøye utvalgte kilder. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

Temanotatene bygger på både skriftlig og muntlig kildemateriale. En del av informasjonen som formidles, er innhentet gjennom samtaler med kilder på informasjonsinnhentingsreiser. Landinfo tilstreber bredde i kildetilfanget, og så langt mulig er det innhentet informasjon fra kilder som arbeider uavhengig av hverandre. Alt benyttet kildemateriale er fortløpende referert i temanotatene. Hensyn til enkelte kilders ønske om anonymitet er ivarettatt.

Notatene gir ikke et uttømmende bilde av temaene som undersøkes, men belyser problemstillinger som er relevante for UDIs og UNEs behandling av utlendingssaker.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos temanotater gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

About Landinfo's reports

The Norwegian Country of Origin Information Centre, Landinfo, is an independent body within the Norwegian Immigration Authorities. Landinfo provides country of origin information (COI) to the Norwegian Directorate of Immigration (Utlendingsdirektoratet – UDI), the Immigration Appeals Board (Utlendingsnemnda – UNE) and the Norwegian Ministry of Justice and Public Security.

Reports produced by Landinfo are based on information from carefully selected sources. The information is collected and analysed in accordance with [common methodology for processing COI](#) and [Landinfo's internal guidelines on source and information analysis](#).

To ensure balanced reports, efforts are made to obtain information from a wide range of sources. Many of our reports draw on findings and interviews conducted on fact-finding missions. All sources used are referenced. Sources hesitant to provide information to be cited in a public report have retained anonymity.

The reports do not provide exhaustive overviews of topics or themes, but cover aspects relevant for the processing of asylum and residency cases.

Country of Origin Information presented in Landinfo's reports does not contain policy recommendations nor does it reflect official Norwegian views.

Summary

This report addresses the military operations of Turkish armed forces in Northern Iraq since 2015, and the consequences of these. The operations have taken place as part of the conflict with the Kurdistan Workers' Party, PKK, and the note also addresses the PKK's military actions. The report aims to provide an overview of the Turkish military operations, their scope, how the intensity of the operations has changed over time, which areas that are affected, the consequences in terms of civilian casualties, areas and infrastructure that are destroyed, areas taken over by Turkish forces and closed to the civilian population, as well as abandoned villages and displaced persons. The report concludes by describing the ongoing peace initiative between the parties, and the impact of this initiative on the situation in Northern Iraq.

Sammendrag

Dette temanotatet tar for seg tyrkiske styrkers militæroperasjoner i Nord-Irak siden 2015, og konsekvensene av disse. Operasjonene har funnet sted som en del av konflikten med Det kurdiske arbeiderpartiet, PKK, og notatet omhandler også PKKs militære handlinger. Formålet med notatet er å gi en oversikt over de tyrkiske militæroperasjonene, omfanget av disse, hvordan intensiteten har endret seg over tid, hvilke områder som rammes og konsekvensene i form av sivile tapstall, ødelagte områder og infrastruktur, områder som er tatt over av tyrkiske styrker og avstengt for sivilbefolkningen samt omfang av fraflyttede landsbyer og personer som er drevet på flukt. Notatet beskriver avslutningsvis det pågående fredsinitiativet mellom partene, og hvilken innvirkning dette har hatt på situasjonen i Nord-Irak.

Innhold

1	Innledning.....	6
1.1	Kilder og bruk av statistikk	7
2	Konflikten mellom Tyrkia og PKK.....	9
2.1	Konflikten etter 2015	10
3	Tyrkiske militæroperasjoner i Nord-Irak	12
3.1	Intensiteten i konflikten og utvikling over tid	12
3.1.1	Type angrep/voldshendelser og endringer over tid	14
3.1.2	Måltrettede angrep mot PKK og grupper som anses tilknyttet PKK	16
3.2	Sivile tapstall	18
3.3	Hvor finner angrep og operasjoner sted?	20
3.3.1	Ødelagte og/eller forlatte landsbyer.....	21
3.3.1.1	Al-Amadiya.....	23
3.3.1.2	Zakho.....	25
3.3.1.3	Rawanduz.....	25
3.3.1.4	Dinarte (Aqra-distriktet).....	26
3.3.1.5	Bevegelsesfrihet og tilgang til dyrket mark	26
4	Tyrkisk tilstedeværelse i Nord-Irak.....	29
4.1	Tyrkiske baser, utposter og veier.....	29
4.2	Sikkerhetssonen	30
5	Fredsprosessen og PKKs ensidige våpnehvileerklæring i 2025.....	32
5.1	Tilgang til ødelagte og/eller forlatte landsbyer.....	33
6	Referanser	34

1 Innledning

Dette notatet tar for seg det tyrkiske forsvarets militære operasjoner i Nord-Irak siden 2015 og konsekvensene av disse. Nord-Irak referer i dette notatet til de seks provinsene identifisert nedenfor, hvor ACLED har registrert angrep gjennomført av tyrkiske styrker og/eller trefninger med PKK har funnet sted og/eller hvor tyrkiske styrker har en tilstedeværelse.

De tyrkiske militæroperasjonene har funnet sted som en del av konflikten med Det kurdiske arbeiderpartiet PKK, og notatet omhandler også PKKs militære handlinger, om enn i mindre grad. Konflikten mellom tyrkiske myndigheter og PKK har pågått i flere tiår, men blusset i 2015 opp igjen etter en periode med forhandlinger og våpenhvile.

Det tyrkiske militæret har vært til stede og operert i Nord-Irak i lang tid. Da konflikten blusset opp igjen fant kamper først primært sted i det sørøstlige Tyrkia, men siden 2019 har trefninger og angrep først og fremst funnet sted i Nord-Irak. Notatet ser på konflikten fra 2015, men fokus vil naturlig nok være på perioden etter 2019.

Tyrkisk tilstedeværelse, tyrkiske angrep og trefninger med PKK har ifølge data fra ACLED funnet sted i seks provinser i Nord-Irak: Erbil, Duhok, Sulaimaniya, Diyala, Kirkuk og Ninewa. Tre av disse provinsene – Erbil, Duhok og Sulaimaniya – utgjør den autonome Kurdistanregionen i Irak (KRI).¹ De tre øvrige grenser alle til KRI, og rommer alle deler av de såkalte omstridte områdene, som myndighetene både i Erbil og Bagdad gjør krav på. Det er primært kurdiskdominerte områder som er omfattet av konflikten, men også områder med en mer sammensatt befolkning rammes av angrep. De fleste tyrkiske angrep har funnet sted i Duhok-provinsen, og denne vil derfor vies mest oppmerksomhet i notatet.

Formålet med notatet er å gi en oversikt over de tyrkiske militæroperasjonene, omfanget av disse, hvordan intensiteten har endret seg over tid, hvilke områder som rammes og konsekvensene i form av sivile tapstall, ødelagte områder og infrastruktur, områder som er tatt over av tyrkiske styrker og avstengt for sivilbefolkningen samt omfang av fraflyttede landsbyer og personer som er drevet på flukt. Landinfo har vel å merke ikke funnet presise tall for alle disse parameterne, og det er også visse utfordringer knyttet til tallene som er tilgjengelige, som diskutert i punkt 1.1. Notatet gir derfor ikke uttømmende

¹ I notatet refereres det til en rekke stedsnavn, herunder større byer, men også svært mange mindre landsbyer. Dersom det foreligger en etablert stavemåte for et stedsnavn på norsk/engelsk, som eksempelvis for «Erbil», er denne fulgt. Dersom Store norske leksikon (SNL) har etablert en stavemåte for et sted, slik tilfellet er eksempelvis for «Sulaimaniya», så er denne fulgt. Dersom det ikke foreligger noen etablert stavemåte er stavemåten brukt av kilden det refereres til benyttet. Dersom flere kilder referer til samme sted, men med ulike stavemåter, er det holdt fast ved én stavemåte i dette notatet, for å unngå uklarheter.

informasjon om alle konsekvenser av militæroperasjonene og stridighetene. Landinfo mener like fullt notatet gir et godt oversiktsbilde over situasjonen, og hvordan konflikten og de påfølgende konsekvensene har endret seg siden 2015.

Notatet begynner med en kortfattet introduksjon til konflikten mellom tyrkiske myndigheter og PKK, for deretter å fokusere mer spesifikt på konflikten etter 2015 (kapittel 2). Neste kapittel (3) tar så for seg tyrkiske militæroperasjoner og militær aktivitet i Nord-Irak: omfang, hvor det foregår, hva slags type angrep som gjennomføres, hvor mange angrep PKK anses å stå bak, hvordan intensiteten i konflikten i Nord-Irak har utviklet seg over tid og hvor mange sivile, konfliktrelaterte dødsfall som er registrert og hvordan også dette har utviklet seg fra år til år. Kapitlet tar også for seg ødelagte og/eller fraflyttede landsbyer, herunder sivile som er tvunget på flukt, samt ødeleggelse eller utilgjengeliggjøring av dyrket mark.

Neste kapittel (4) ser så på den tyrkiske tilstedeværelsen i Nord-Irak: hvor har det tyrkiske militæret opprettet baser, utposter og veier, samt hvilke områder som har blitt innlemmet i det som ofte omtales som en tyrkisk «bufferzone» langs grensen.

Kapittel 5 tar så for seg PKKs ensidige våpenhvile, annonsert i mars 2025, og PKKs påfølgende erklæring om at gruppen ville legge ned sine våpen og avslutte sin virksomhet. Kapitlet ser kort på prosessen som ledet frem til dette, og på utviklingen i konflikten etter PKKs erklæringer.

1.1 Kilder og bruk av statistikk

Konflikten mellom tyrkiske myndigheter og PKK har blitt viet mye oppmerksomhet, både fra media, aktivister, forskere, tenketanker, sivilsamfunnsorganisasjoner, analytikere og kommentatorer. Mange skriftlige kilder som redegjør grundig for konfliktens bakgrunn og utvikling over tid er med andre ord tilgjengelige. Landinfo benytter et bredt spekter av kilder for å belyse konflikten, hvorav rapporter fra media og internasjonale og lokale sivilsamfunnsorganisasjoner utgjør sentrale kilder hva angår utviklingen siden 2015.

Landinfo gjennomførte i november 2024 en informasjonsinnhentingsreise til Erbil i Nord-Irak, og intervjuet blant annet ministeren for Peshmergaen i Kurdistanregionens regjering. Informasjon fra denne reisen utgjør en viktig kilde for dette notatet.

Videre har flere organisasjoner publisert data og statistikk over antallet sivile sårede og drept i Nord-Irak som følge av operasjoner gjennomført av tyrkiske styrker og PKK. Landinfo benytter i dette notatet tall fra to kilder: International Crisis Group (u.å.) og Community Peacemaker Teams Iraqi Kurdistan (2024a). Sistnevnte, her forkortet CPT Iraqi Kurdistan, er en uavhengig

sivilsamfunnsorganisasjon med et bredt nettverk på bakken i Nord-Irak. Tallene fra de to organisasjonene varierer noe, men bildet er like fullt relativt entydig. Selv om det kan være vanskelig å slå fast helt nøyaktige tapstall for et gitt år, synes det store bildet klart.

Landinfo benytter videre data fra Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) (2026a), en organisasjon som dokumenterer og kvantifiserer voldshendelser og antall drepte som følge av konfliktrelatert vold i hele verden. ACLED samler inn data over voldelige hendelser, som kodes for tid og sted (helt ned til landsbynivå), type voldshendelse, involverte aktører og antall drepte som følge av hendelsen. Informasjonen ACLED benytter samles primært inn fra sekundærkilder, men organisasjonen viser også til at den benytter lokale primærkilder.

Tallene ACLED presenterer er imidlertid heftet med betydelig usikkerhet. Landinfo skriver følgende om dette i et temanotat om sikkerhetssituasjonen i Jemen fra juni 2023 (s. 18):

Merk at tallene, særlig for antall drepte, er heftet med stor usikkerhet. Det skyldes blant annet at ACLEDs datainnsamling delvis baserer seg på nyhetsoppslag, uten at opplysningene verifiseres. Det gjør blant annet datamaterialet sårbart for så vel underrapportering som krigspropaganda, da nyhetsoppslagene ofte gjengir de stridende partenes egne anslag over antall drepte fiender.

I dette notatet benyttes kun ACLED-tall for antall voldshendelser, og ikke tall for antall drepte. Disse tallene er vel å merke også forbundet med usikkerhet, av årsakene beskrevet ovenfor. Samtidig utgjør tallmaterialet den best dokumenterte oversikten over voldshendelser som følge av konflikten som er tilgjengelig, og trendene og det overordnede bildet tallene gir er i tråd med hva andre kilder rapporterer. Tallene benyttes således best til å gi et oversiktsbilde over konflikten og til å se på trender hva angår intensiteten i konflikten over tid snarere enn å gi nøyaktige antall angrep på et gitt tidspunkt, og det er dette som er formålet med bruken av materialet i dette notatet.

Tall for voldshendelser i Nord-Irak er tilgjengelig fra ACLED fra 1. januar 2016, og dataene benyttet her strekker seg frem til 1. januar 2026. ACLED benytter en rekke ulike kategorier for å kode hendelser som finner sted. Materialet som benyttes her inkluderer kun hendelser som er kodet som et av følgende: *Air/Drone Strike, Armed Clash, Attack, Remote Explosive/Landmine/IED og Shelling/Artillery/Missile Attack*. Videre benyttes kun hendelser tilskrevet tyrkiske væpnede styrker (alle enheter/grener) og/eller PKK. Dette gir totalt 19 331 hendelser i det aktuelle tidsrommet, fordelt på de seks provinsene. Mer informasjon om ACLEDs metodologi, herunder koding av data, er tilgjengelig på organisasjonens hjemmesider (ACLED u.å.).

Konflikten mellom Tyrkia og PKK

Partiya Karkeren Kurdistan (PKK), Det kurdiske arbeiderpartiet, ble grunnlagt av Abdullah Öcalan i 1978. PKK er en marxistisk-leninistisk gruppe som opprinnelig kjempet for en uavhengig, kurdisk stat. Gruppen modererte i 2005 sitt krav til å kreve økte kulturelle og politiske rettigheter samt en grad av autonomi i Sørøst-Tyrkia (AP 2025; Center for Preventive Action 2025; Reuters 2025).

PKK etablerte seg tidlig i de kurdiskdominerte områdene i Nord-Irak, og opprettet på begynnelsen av 1980-tallet baser i Qandil-fjellene nordøst i Kurdistanregionen, nær grensen til Iran (Wilgenburg 2025). I 1984 initierte så PKK en væpnet kamp mot tyrkiske myndigheter, med sikte på å realisere sitt daværende mål om en uavhengig, kurdisk stat (Savran 2020, s. 778; AP 2025; Center for Preventive Action 2025; Reuters 2025). Dette var begynnelsen på en kamp som så langt har vart i mer enn fire tiår, og kostet mer enn 40 000 personer livet (Savran 2020, s. 778; Reuters 2025).²

PKK anses som en terrororganisasjon av Tyrkia, og har siden 1997 vært betegnet som en «utenlandsk terrororganisasjon» av amerikanske myndigheter. Også EU og enkelte andre land anser gruppen som en terrororganisasjon (CRS 2025; Reuters 2025).

Flere våpenhviler har imidlertid funnet sted i denne perioden, som regel sammenfallende med forhandlinger mellom PKK og tyrkiske myndigheter. I februar 1999 ble Abdullah Öcalan pågrepet av tyrkiske myndigheter og først dømt til døden, en dom som siden ble omgjort til livsvarig fengsel. Fra fengselet ba Öcalan sommeren 1999 PKK om å legge ned sine våpen. PKK erklærte kort tid etterpå en ensidig våpenhvile, og flyttet styrker ut av Tyrkia og inn i Nord-Irak (Savran 2020, s. 781; AP 2025; Reuters 2025). Forskeren Arin Sarvan peker på at våpenhvilen var ment å være endelig, men den falt like fullt sammen i 2004 (Savran 2020, s. 781).

I 2008 innledet så den tyrkiske regjeringen, nå ledet av Recep Tayyip Erdoğan og AK-partiet, hemmelige samtaler med PKK. Samtalene fant blant annet sted i Oslo, men brøt sammen i 2011. I desember 2012 erklærte så statsminister Erdoğan at nye forhandlinger med PKK var innledet, og i mars 2013 ba Öcalan PKK om å avslutte sin væpnede kamp. Dette markerte begynnelsen på en to år lang offentlig forhandlingsprosess kjent som «løsningsprosessen» eller «Imrali-prosessen» (etter navnet på øya hvor Öcalan holdes fengslet) (Savran 2020, s. 782–784; AP 2025; Reuters 2025).

² De langt fleste kilder viser til rundt 40 000 drepte. I en artikkel publisert av den irakisk-kurdiske avisen Rudaw i februar 2026 vises det til 50 000 drepte (Rudaw 2026b).

2.1 Konflikten etter 2015

I 2014 begynte PKK ifølge forskeren Arin Savran å miste tillit til forhandlingsprosessen, og denne minket ytterligere gjennom høsten 2014 og vinteren 2014/2015 grunnet kampene i den syriske byen Kobane (Savran 2020, s. 788). Kurdiske styrker med bånd til PKK utkjempet i denne perioden svært harde kamper mot terrororganisasjonen IS i Kobane, og tyrkiske myndigheter motstod lenge et betydelig internasjonalt press for å la kurdiske styrker fra Irak benytte tyrkisk territorium for å forsterke styrkene i Kobane (Wilkens 2014; BBC 2015).

Den 20. juli 2015 angrep så en selvmordsbomber fra IS venstreorienterte, kurdiske aktivister som var på vei til Kobane med forsyninger. Angrepet fant sted i byen Suruç i Tyrkia, nær den syriske grensen. 32 personer ble drept i angrepet. PKK tok hevn ved å drepe to tyrkiske politimenn, og avsluttet med det våpenhvilen fra 2013, og de pågående forhandlingene tok slutt (Tol 2015; Savran 2020, s. 788; AP 2025; Center for Preventive Action 2025).

Avslutningen av våpenhvilen i 2015 innledet ifølge Reuters den «blodigste perioden» i konflikten så langt (Reuters 2025). International Crisis Group skriver at de hardeste kampene fant sted mellom 2015 og 2017, i de kurdiskdominerte områdene sørøst i Tyrkia. I denne perioden hadde ungdomsmilitser satt opp barrikader og søkt å få kontroll over urbane områder i denne delen av landet, og tyrkiske styrker gikk inn for å bekjempe disse. Kampene var ifølge samme kilde konsentrert i «noen få distrikter i provinser som Diyarbakır, Şırnak, Hakkari og Mardin» (Mandıracı 2022). Tyrkiske styrker gjenvant kontroll over urbane områder sommeren 2016, og kampene flyttet seg til mer rurale områder, og fra 2017 gradvis ut av Tyrkia og inn i Nord-Irak (Mandıracı 2022; International Crisis Group u.å.).

International Crisis Group skrev i 2022 at omtrent ett av seks dødsfall i konflikten siden 2015 hadde funnet sted i Nord-Irak (Mandıracı 2022). Samme kilde skriver imidlertid at antallet drepte i kamper siden 2015 var på sitt høyeste vinteren 2015/2016, for så å synke (International Crisis Group u.å.). Samtidig som antallet drepte sank, steg antallet voldelige hendelser, og dette sammenfalt med at konflikten flyttet seg til Nord-Irak. International Crisis Group peker i denne sammenheng på at konflikten før 2017 primært fant sted i urbane områder (Mandıracı 2022). Endringen i hvor kampene primært har funnet sted har vel å merke skjedd gradvis, og tall publisert av International Crisis Group viser at antallet hendelser i Nord-Irak går forbi antallet hendelser i Tyrkia først i 2019 (International Crisis Group u.å.).

Da konflikten flyttet seg til Nord-Irak, later også kampene til å ha endret karakter. De langt fleste tyrkiske angrep som har funnet sted i Nord-Irak har vært luftangrep, gjennomført med droner eller kampfly, som beskrevet i punkt 3.1 og 3.2. Også International Crisis Group peker på dette, og skriver følgende i en artikkel fra 2022 (Mandıracı 2022):

The deployment of Turkish-made Bayraktar TB2 drones since 2017 has proven a game changer for Ankara, providing both armed overwatch for Turkish forces and enabling the targeted killing of higher-ranking PKK figures in hard-to-reach terrain in Turkey's south east and northern Iraq. The PKK has long found refuge in the steep cliffs and jagged peaks of the Zagros mountain range stretching from the Iraq-Iran border to the Turkey-Iraq frontier. PKK training camps dot the region, including in the Qandil mountains of Iraq, where the group's headquarters are located.

Siden 2018 har Tyrkia gjennomført en rekke militæroperasjoner i Nord-Irak. Som en del av dette har Tyrkia etablert det som omtales som en buffer- eller kontrollsonen langs det meste av grensen til Irak, som noen steder strekker seg så langt som 40 kilometer inn i Irak. Tyrkia har etablert en lang rekke baser og utposter innenfor denne sonen, samt enkelte andre steder, og i tillegg bygget veier og annen infrastruktur. Som en konsekvens av dette, har innbyggerne i hundrevis av landsbyer måttet forlate sine hjem, og holdes i svært mange tilfeller utenfor det som i flere områder ser ut til å være en lukket, tyrkiskkontrollert sone inne i Irak (CPT Iraqi Kurdistan 2021a, b; Aziz, van Veen & Yüksel 2022, s. 1, 6–7; CPT Iraqi Kurdistan 2024a; Foltyn 2025; International Crisis Group u.å.). Dette er beskrevet i detalj i kapittel 3 og 4.

Tyrkiske angrep har funnet sted i seks provinser i Irak, fordelt på 27 distrikter. De fleste angrepene har imidlertid funnet sted i én provins, Duhok, og i ett distrikt, al-Amadiya. Samtidig har Tyrkia gjennomført målrettede angrep også i urbane områder, herunder i og nær Sulaimaniya by (Al Jazeera 2024; Kilde 3-B 2024; Ministeren for Peshmerga 2024). Ifølge International Crisis Group hadde 125 sivile blitt drept i Nord-Irak som en følge av konflikten mellom 2015 og utgangen av 2025 (International Crisis Group u.å.). CPT Iraqi Kurdistan skriver på sin side at 116 sivile hadde blitt drept mellom 2015 og juni 2024 (CPT Iraqi Kurdistan 2024a, s. 7). Tapstall, type angrep, intensiteten i angrepene og hvor de finner sted diskuteres i detalj i kapittel 3.

I oktober 2024 tok Devlet Bahçeli, lederen for det tyrkiske, ultranasjonalistiske partiet MHP, til orde for at Öcalan kunne settes fri eller få sin straff redusert dersom han ba PKK legge ned sine våpen. Dette markerte begynnelsen på en prosess som innebar at Öcalan tok til orde for nettopp dette i februar 2025, og at PKK så erklærte at de fulgte oppfordringen. I mai 2025 erklærte gruppen at de skulle avslutte sin væpnede kamp og avvikle seg selv. Etter dette sank antallet hendelser i Nord-Irak drastisk, og i september 2025 registrerte ACLED ingen hendelser. Samtidig viser rapporter til at hverken PKK eller tyrkiske styrker har trukket seg tilbake fra sine posisjoner, eller vist tegn til demobilisering (Center for Preventive Action 2025; CPT Iraqi Kurdistan 2025a; Dalay 2025; Reuters 2025; Wilks 2025). Denne prosessen er tema for kapittel 5.

3 Tyrkiske militæroperasjoner i Nord-Irak

Tyrkia initierte i 2018 en rekke militæroperasjoner i Nord-Irak. Den første av disse, «Operation Resolve», ble i mai 2019 etterfulgt av «Operation Claw», som ble avsluttet i juni 2020. Siden fulgte en rekke operasjoner med lignende titler: «Operation Claw-Tiger», «Operation Claw-Eagle» og «Operation Claw-Thunder». I april 2022 fulgte så «Operation Claw-Lock», som Tyrkia i april 2024 erklærte at ville avsluttes sommeren samme år (Aziz, van Veen & Yüksel 2022, s. 6–7; CPT Iraqi Kurdistan 2022; Rudaw 2024).³

Den nederlandske tenketanken Clingendael skriver i en rapport publisert i mars 2022 at formålet med de forskjellige operasjonene har vært noe ulike. Ifølge rapporten fokuserte de innledende operasjonene på å bygge infrastruktur ment å hindre PKKs mulighet til å operere fritt i Nord-Irak, ved å bygge et nettverk av veier, utposter og baser. Omfanget av dette økte ifølge rapporten betraktelig etter 2018. Fra rundt 2020 fokuserte så tyrkiske styrker mer på å «nøytralisere PKK-elementer» i områder som var mindre tilgjengelige for tyrkiske styrker, som eksempelvis Sinjar (Aziz, van Veen & Yüksel 2022, s. 6–7).

Tilgjengelige kilder viser samtidig at tyrkiske styrker fortsatte sitt arbeide med å bygge veier, utposter og baser, også etter 2020 (Mandıracı 2022; CPT Iraqi Kurdistan 2024c, b).

3.1 Intensiteten i konflikten og utvikling over tid

Fra 1. januar 2016 til 1. januar 2026 har ACLED registrert 19 331 voldshendelser i Irak hvor tyrkiske styrker og/eller PKK er de primære aktørene involvert.⁴ Tyrkiske styrker er oppgitt som «første aktør», her for enkelhets skyld referert til som hovedaktør,⁵ bak 86 prosent av de registrerte hendelsene:

Hovedaktør	Antall registrerte hendelser
Tyrkia	16 675
PKK	2656

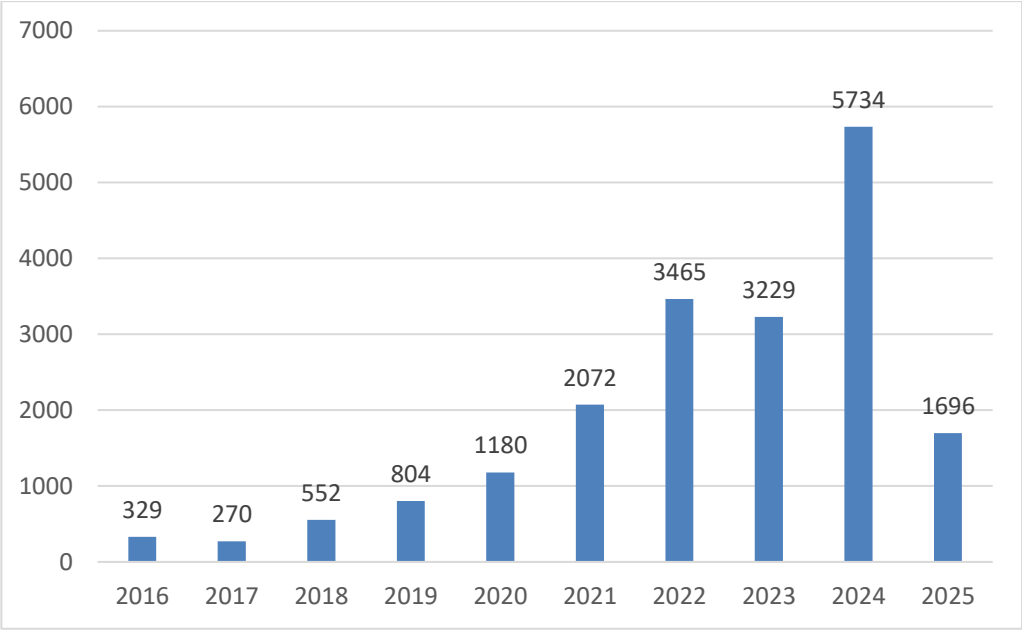
³ Organisasjonen Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan opererer med noe forskjellige tidspunkt for når de ulike operasjonene startet i enkelte av sine rapporter (se for eksempel CPT Iraqi Kurdistan 2024a, b). Det overordnede bildet er vel å merke det samme, og kildene er samstemte i at disse operasjonene har fulgt hverandre innenfor tidsrommet angitt her.

⁴ Dette gjelder hendelser som er kodifisert som en av kategoriene inkludert her, som beskrevet i punkt 1.1. Nær alle hendelser registrert av ACLED der tyrkiske styrker og/eller PKK oppgis som hovedaktør faller inn under kategoriene inkludert her.

⁵ ACLED koder for sine data aktørene involvert, og opererer med «Actor 1» og «Actor 2», samt «Associated actor 1» og «Associated actor 2». Når Landinfo her viser til «hovedaktør» er det da aktøren ACLED har kodet som «Actor 1». ACLED skriver selv at «Actor 1» ikke nødvendigvis indikerer at denne aktøren er aggressoren, men erfaring tilsier at det nær alltid er tilfellet. Dette er like fullt et forbehold å ta med seg når dataene benyttes.

Tabell 1: Antall voldshendelser med henholdsvis tyrkiske styrker og PKK som hovedaktør, 01.01.16 til 01.01.26 (ACLED 2026a).

Intensiteten i konflikten har endret seg over tid, både hva angår antall voldshendelser og antall drept, herunder både stridende og sivile. International Crisis Group skriver som vi har sett at intensiteten i konflikten, i betydningen antall voldshendelser, steg etter at kampene primært begynte å finne sted i Nord-Irak snarere enn i Tyrkia (Mandıracı 2022; International Crisis Group u.å.). Tallene samlet av ACLED viser en klar økning i antallet registrerte hendelser i Nord-Irak fra 2018:

Figur 1: Voldshendelser hvor den registrerte hovedaktøren er det tyrkiske militæret og/eller PKK, 01.01.16 til 01.01.26 (ACLED 2026a).

Antallet hendelser nådde en topp i 2024, for så å synke betydelig i 2025. Fra sommeren 2025, etter at PKK formelt erklærte at de la ned sine våpen, har nesten ingen hendelser funnet sted, som beskrevet i kapittel 5.

International Crisis Group skriver videre at samtidig som antallet voldshendelser økte, sank antallet drept (International Crisis Group u.å.). Dette gjelder imidlertid for konflikten som helhet, altså både i Tyrkia og Nord-Irak. Dersom en ser på Nord-Irak isolert, har antallet drept steget parallelt med økningen i antallet hendelser, dog vel å merke kun frem til 2022. Tall fra International Crisis Group viser følgende utvikling i antallet drept stridende, herunder både fra tyrkiske styrker (*Turkish Armed Forces, TAF*) og PKK:

År	TAF	PKK	Totalt
2016	1	154	155
2017	5	127	132
2018	13	107	120

År	TAF	PKK	Totalt
2019	12	229	241
2020	20	205	225
2021	43	243	286
2022	79	240	319
2023	41	106	147
2024	26	135	161
2025	6	28	34

Tabell 2: Antall drepte tilhørende TAF og PKK i Nord-Irak, 01.01.16 til 01.01.26 (International Crisis Group u.å.)

Antallet sivile drepte i konflikten i Nord-Irak har forholdt seg relativt stabilt lavt fra 2015 og frem til 2025, men øker noe inn på 2020-tallet. Tallene fra International Crisis Group og CPT Iraqi Kurdistan er videre noe forskjellige, som beskrevet i punkt 3.2. Uavhengig av hvilke tall en følger, er 2022 det blodigste året i konflikten i Nord-Irak om en ser på antall drepte stridende og sivile totalt sett. Antallet voldshendelser øker imidlertid også etter 2022, og 2024 er året med klart flest hendelser registrert av ACLED.

3.1.1 Type angrep/voldshendelser og endringer over tid

Dataene samlet av ACLED viser klare forskjeller i hva slags angrep PKK og tyrkiske styrker har gjennomført, som det er nærliggende å anta speiler partenes kapabiliteter. Selv om PKK har gjennomført droneangrep og angrep med artilleri, utgjør «væpnede sammenstøt» (*armed clash*) nær 80 prosent av alle voldshendelser registrert med PKK som hovedaktør:

Type angrep	Antall
Air/Drone Strike	68
Armed Clash	2073
Attack	8
Remote Explosive/Landmine/IED	134
Shelling/Artillery/Missile Attack	373

Tabell 3: Type angrep registrert med PKK som hovedaktør, 01.01.16 til 01.01.26 (ACLED 2026a).

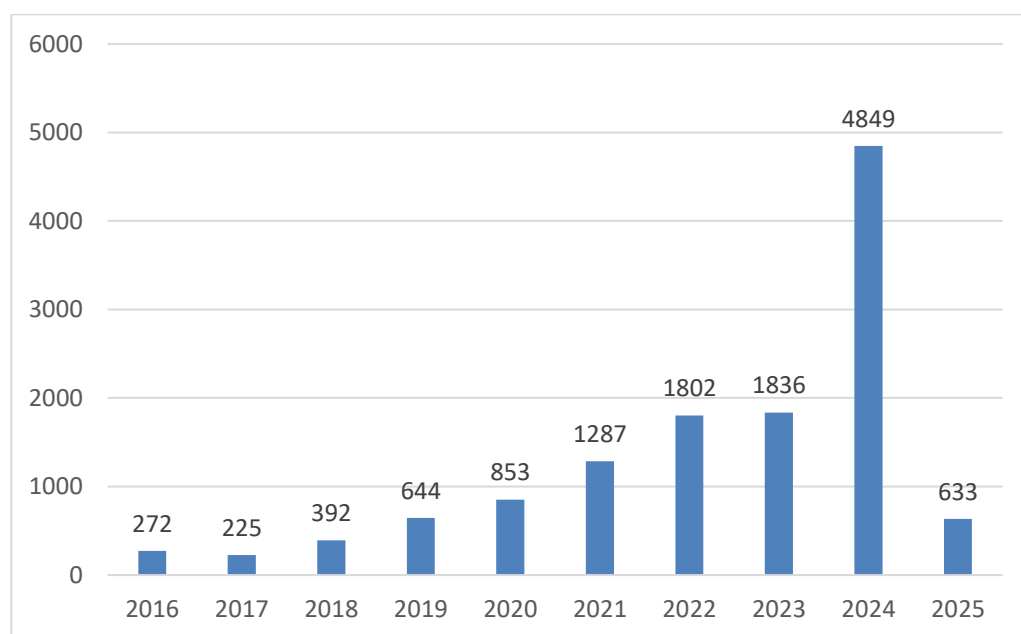
Om en ser på hendelser registrert med tyrkiske styrker som hovedaktør, er bildet derimot svært annerledes. Her utgjør luft- og droneangrep en tilsvarende andel som væpnede sammenstøt for PKK, altså nær 80 prosent:

Type angrep	Antall
Air/Drone Strike	12 793
Armed Clash	1039
Attack	11
Remote Explosive/Landmine/IED	5
Shelling/Artillery/Missile Attack	2827

Tabell 4: Type angrep registrert med tyrkiske styrker som hovedaktør, 01.01.16 til 01.01.26 (ACLED 2026a).

Det er grunn til å tro at droneangrep utgjør en stor andel av de registrerte luftangrepene. International Crisis Group skriver som vi har sett at bruken av tyrkiskproduserte Bayraktar TB2-droner siden 2017 har vært en «game changer», som har gjort det mulig for tyrkiske styrker å nå personer og områder de ellers ikke ville kunne nå. Samtidig gjør samme kilde det klart at tyrkiske styrker også har gjennomført massive flyangrep, og viser blant annet til at 60 tyrkiske jagerfly tok del i et koordinert angrep på PKK-installasjoner 2. februar 2022 (Mandıracı 2022).

Antallet tyrkiske luft- og droneangrep har, i tråd med beskrivelsen av konflikten gitt i kapittel 2, økt betraktelig etter 2019:

Figur 2: Tyrkiske luft- og droneangrep, 01.01.16 til 01.01.26 (ACLED 2026a).

Denne økningen ser ut til å ha funnet sted som en del av den generelle økningen i voldshendelser med tyrkiske styrker som hovedaktør, ifølge ACLEDs tall. Slik ACLED har registrert hendelsene, har den relative andelen luft- og droneangrep ikke økt. Tvert imot har den sunket, fra 88 prosent i 2017 til 65 prosent i 2023. I den samme perioden har den relative andelen artilleriangrep økt betydelig. Dataene endret seg imidlertid i 2024, da andelen fly- og droneangrep økte betydelig, til 92 prosent av alle registrerte hendelser med tyrkiske styrker som hovedaktør.⁶

⁶ Et viktig poeng i denne sammenheng er at ACLED i sin koding av hendelser opererer med et hierarkisk system for å unngå at én hendelse registreres to ganger. Dette betyr at dersom et luftangrep finner sted som en del av en trefning på bakken, vil hele hendelsen kun registreres som «battle». Dette vil kunne spille inn i denne sammenhengen, selv om en økning i antallet luft- og droneangrep også er i tråd med de kvalitative beskrivelsene av konflikten fra kilder som International Crisis Group. For mer om ACLEDs koding og hierarki, se metodeseksjonen på

Antallet drepte stridende økte som vi har sett parallelt med økningen i antallet registrerte voldshendelser. I 2023 sank antallet registrerte hendelser noe, og samtidig fant en betydelig nedgang i antallet drepte stridende sted, fra 319 i 2022 til 147 i 2023. Den kraftige økningen i antall registrerte voldshendelser med tyrkiske styrker som hovedaktør i 2024, ledet derimot ikke til noen betydelig økning i antallet drepte stridende, som tvert imot forble på omtrent samme nivå som i 2023.

Om en ser spesifikt på antall drepte tilknyttet PKK sammenstilt med antallet registrerte voldshendelser med tyrkiske styrker som hovedaktør, ser en at økningen i antall hendelser ikke ledet til en økning i antallet drepte fra PKK etter 2022. 2494 hendelser med tyrkiske styrker som hovedaktør og 240 drepte tilknyttet PKK ble registrert i 2022. I 2024 ble 5267 hendelser med tyrkiske styrker som hovedaktør og 135 drepte tilknyttet PKK registrert. Sivile tapstall var også på et langt lavere nivå i 2024 enn i 2022, som beskrevet i punkt 3.2.

3.1.2 Måltrettede angrep mot PKK og grupper som anses tilknyttet PKK

Tilgjengelige kilder er klare på at PKK er målet for de langt fleste tyrkiske angrep. Samtidig gjennomføres det også angrep mot grupper som opererer under andre navn, men som tyrkiske myndigheter hevder er nært knyttet til PKK, som YBS eller YPG (se nedenfor). Tyrkiske styrker beskyldes også for å stå bak et angrep som rammet sikkerhetsstyrker tilknyttet et av de to statsbærende partiene i Kurdistanregionen i Irak, PUK, som ikke anses eller beskyldes for å være tilknyttet PKK.

International Crisis Group peker på at tyrkiske styrker, særlig siden 2017, har benyttet droner for å gjennomføre måltrettede angrep for å drepe kommandanter i PKK. Dronene har gjort det mulig å gjennomføre angrep i områder som ellers ville være vanskelig å nå (Mandiracı 2022).

Tyrkiske styrker har også brukt droner til å gjennomføre angrep i områder som ligger lenger unna den tyrkiske grensen, så som Sinjar i Ninewa-provinsen, samt i urbane områder, som eksempelvis i og nær Sulaimaniya by (Landinfo 2023a, s. 16–17; Kilde 3-B 2024; Ministeren for Peshmerga 2024; Najm 2024).

Målene for disse angrepene har ved flere tilfeller vært personer tilhørende grupper som Tyrkia mener er en del av eller nært knyttet til PKK. Dette gjelder primært personer tilknyttet YBS i Sinjar (*Yekîneyên Berxwedana Şengalê, Shengal Resistance Units*), men personer tilknyttet syriske YPG (*Yekîneyên Parastina Gel, People's Protection Units*) har også blitt angrepet. Sistnevnte utgjør den største gruppen i SDF (Syrian Democratic Forces), som lenge kontrollerte det nordøstre

ACLEDs nettsider (ACLED u.å.). Videre bemerker ACLED selv at kildene organisasjonen benytter i en periode ikke oppga nøyaktige tidspunkter for når alle angrep fant sted, hvilket kan ha påvirket tallmaterialet og forskjellen mellom 2024 og foregående år (ACLED 2026b).

Syria (Alac 2023; CPT Iraqi Kurdistan 2023; Landinfo 2023a, s. 9–17; EUAA 2024, s. 30; Center for Preventive Action 2025; Landinfo 2025, s. 12).

Tyrkiske styrker skal også ved minst én anledning ha angrepet soldater tilhørende kontraterrorstyrker tilknyttet PUK (*Yekêtiy Nîştimanîy Kurdistan, Patriotic Union of Kurdistan*). PUK er sammen med KDP (*Partiya Demokrat a Kurdistanê, Kurdistan Democratic Party*) et av de to dominerende partiene i Kurdistanregionen i Irak, med hovedsete i Sulaimaniya. Tyrkiske myndigheter har lenge beskyldt PUK for å være ettergivende overfor PKK og deres aktivitet i Sulaimaniya-provinsen. PUK har videre bygget gode bånd til de kurdiskdominerte myndighetene i Nordøst-Syria, herunder SDF (Alac 2023; Najm 2024; Rudaw 2025b).

3. april 2023 stengte tyrkiske myndigheter sitt luftrom for flyvninger til og fra Sulaimaniya internasjonale flyplass, med eksplisitt henvisning til det myndighetene kalte en «intensivering av PKK-aktivitet» i området (Alac 2023; Najm 2024; Rudaw 2025b). Fem dager senere, 8. april 2023, inntraff så en eksplosjon ved samme flyplass, som en rekke kilder hevdet var et tyrkisk droneangrep rettet mot en konvoi som fraktet lederen for SDF, Mazloum Abdi. Tre amerikanske soldater skal også ha vært i et av kjøretøyene i konvoien (Alac 2023; Asharq Al Awsat 2023).

18. september 2023 gjennomførte så tyrkiske styrker et droneangrep mot Arbat-flyplassen i nærheten av Sulaimaniya by. I angrepet ble tre soldater tilhørende SDF og tre soldater tilhørende PUKs antiterrorstyrker drept (CPT Iraqi Kurdistan 2023; Najm 2024). Tyrkiske myndigheter åpnet ikke sitt luftrom for flyvninger til og fra Sulaimaniya internasjonale flyplass før i oktober 2025 (The National 2025).

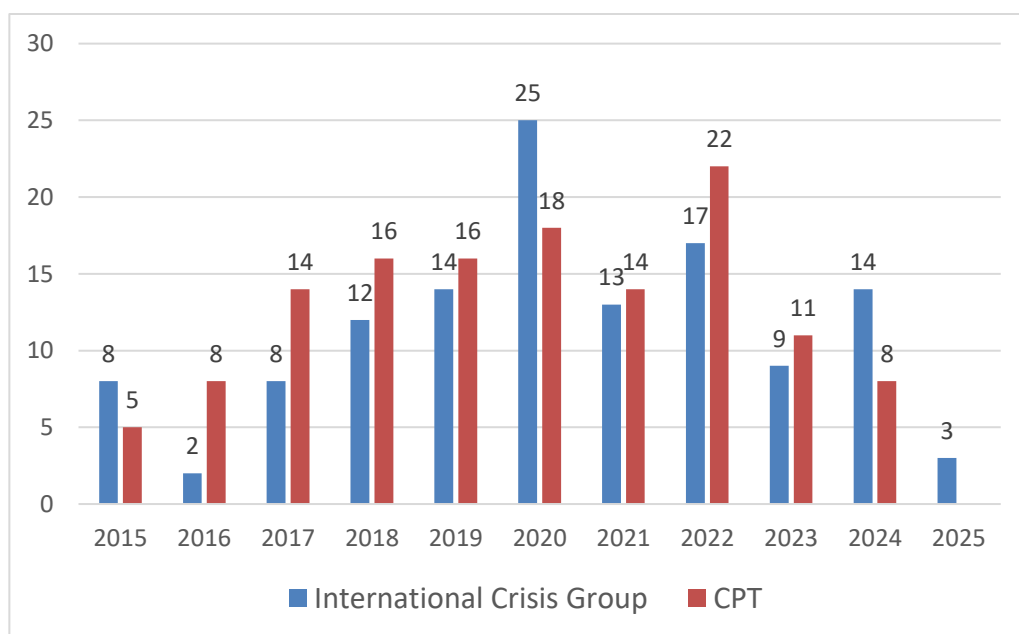
Tyrkiske styrker har gjennomført en rekke angrep i Sinjar rettet mot ledende medlemmer i PKK og YBS. Angrepene gjennomføres med droner eller jagerfly, og retter seg ofte mot kjøretøy og konvoier (Kurdistan 24 2023; Landinfo 2023a, s. 16–17). Eksempelvis gjennomførte tyrkiske jagerfly i april 2018 et angrep mot en konvoi nær Sinjar by, som tok livet av en høytstående PKK-kommandant samt en rekke av hans vakter (Hussein 2018). I november 2023 gjennomførte tyrkiske styrker et droneangrep i Sinjar by, som tok livet av en kommandant i YBS (Kurdistan 24 2023).

Kildene det er referert til, beskriver alle tyrkiske styrkers aktivitet i Sinjar som betydelig. Samtidig, som beskrevet i punkt 3.3, har ACLED kun registrert 67 voldshendelser knyttet til tyrkiske styrker og PKK i Sinjar siden 1. januar 2016. Av disse utgjør imidlertid luft- og droneangrep 60 hendelser. Tallmaterialet fra ACLED åpner således for at et betydelig antall målrettede angrep kan ha funnet sted, selv om det totale antallet registrerte voldshendelser er relativt lavt.

3.2 Sivile tapstall

Både International Crisis Group og CPT Iraqi Kurdistan har samlet og publisert tall for antall sivile drept i konflikten i Nord-Irak siden 2015. Tallene fra International Crisis Group inkluderer også 2025, mens tallene fra CPT Iraqi Kurdistan kun går til juni 2024.⁷

Fra 2015 til juni 2024 registrerte CPT Iraqi Kurdistan 116 sivile drept. International Crisis Group registrerte på sin side 125 sivile drept fra 2015 og ut 2025. Tallene er med andre ord av samme størrelsesorden, og avviker ikke på noe punkt betydelig fra hverandre. Det er like fullt enkelte forskjeller i registrerte drept per år:

Figur 3: Antall sivile drept i tyrkiske militæroperasjoner i Irak, 2015 - 2025 (CPT Iraqi Kurdistan 2024a; International Crisis Group u.å.).

Som det fremkommer av tallene, har antallet sivile drept økt noe parallelt med økningen i antallet voldshendelser, men det er ikke snakk om en stor økning. Som med antallet drept stridende sank også antallet drept sivile i 2023 og 2024, til

⁷ CPT Iraqi Kurdistan skriver at tallene angir antall sivile drept «som en følge av tyrkiske militæroperasjoner i Irakisk Kurdistan (...)» (CPT Iraqi Kurdistan 2024a, s. 7). Organisasjonen oppgir samtidig tall som viser hvor mange som er drept i ulike typer angrep, så som luftangrep. Dette indikerer at gruppen kun inkluderer sivile drept av tyrkiske styrker, ikke sivile drept av PKK, men dette fremkommer altså ikke eksplisitt i rapporten. International Crisis Group adresserer heller ikke dette spørsmålet direkte, men viser til sivile drept i konflikten, hvilket presumptivt inkluderer sivile drept av begge parter. Tallene fra de to kildene er vel å merke svært like, og en eventuell forskjell i metodologien hva angår dette later således til å gi lite utslag. Begge kilder understreker at de ikke anser sine tall som komplette grunnet vansker med verifisering av dødsfall og/eller hvorvidt den drept er å anse som sivil (CPT Iraqi Kurdistan 2024a, s. 36; International Crisis Group u.å.).

tross for at antallet registrerte hendelser altså økte markant i 2024 (merk at CPT Iraqi Kurdistan tall for 2024 kun gjelder til juni).

CPT Iraqi Kurdistan har også registrert antall sivile som har blitt såret som følge av tyrkiske militæroperasjoner i Irak:

År	Antall sårede
2015	15
2016	6
2017	7
2018	5
2019	44
2020	13
2021	39
2022	58
2023	9
2024	1

Tabell 5: Antall sivile sårede, 2015 – 2024 (CPT Iraqi Kurdistan 2024a, s. 7).

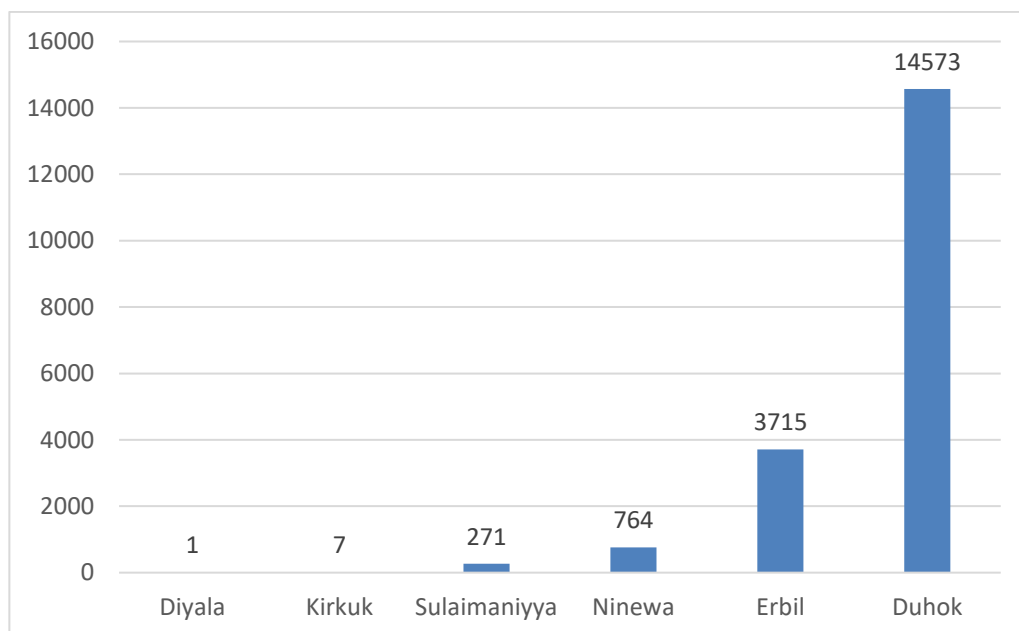
Disse tallene viser en markant økning fra 2019, igjen parallelt med økningen i antall voldshendelser. 2022 er året da flest sivile ble registrert såret. Den store økningen i antall registrerte hendelser i 2024 gjenspeiles ikke i antall sivile sårede, skjønt tallene vel å merke ikke dekker hele året, men kun til juni.

CPT Iraqi Kurdistan inkluderer i sin rapport også statistikk over hva slags angrep som har ledet til sivile sårede og drept, altså hvor mange som har blitt drept eller såret i droneangrep, angrep med kampfly, angrep med artilleri, angrep med lette våpen og annet.

Disse tallene inkluderer imidlertid alle sivile drept og sårede fra 1991 og frem til juni 2024. Tallene er således ikke nødvendigvis representative for perioden som dekkes her, skjønt en svært betydelig andel av antall drept og skadde sivile har blitt registret etter 2015: I rapporten skriver CPT Iraqi Kurdistan at 39 prosent av alle sivile tapstall (skadde og drept) har blitt registrert mellom 2018 og 2024 (CPT Iraqi Kurdistan 2024a, s. 7). Statistikken som presenteres i rapporten viser at over halvparten av sivile drept har blitt drept i luft- og droneangrep, hvorav de langt fleste (39 prosent av det totale antallet drept) i flyangrep. Tilsvarende viser tallene at rundt 65 prosent av de skadde har blitt skadet i luft- og droneangrep, og igjen de aller fleste av disse i luftangrep. Etter luft- og droneangrep følger artilleriangrep, både hva angår drept og skadde sivile (CPT Iraqi Kurdistan 2024a, s. 10).

3.3 Hvor finner angrep og operasjoner sted?

ACLEED har registrert voldshendelser med tyrkiske styrker og/eller PKK som hovedaktør i seks provinser i Irak siden 2015, men de langt fleste hendelsene har funnet sted i én enkelt provins:

Figur 4: Hendelser med tyrkiske styrker eller PKK som hovedaktør per provins, 01.01.16 til 01.01.26 (ACLEED 2026a).

Som tallene viser, har 75 prosent av alle registrerte voldshendelser funnet sted i Duhok-provinsen. Av disse har 95 prosent funnet sted i al-Amadiya-distriktet, noe som igjen utgjør over 70 prosent av det totale antallet voldshendelser registrert. Al-Amadiya-distriktet ligger helt nord i Kurdistanregionen i Irak, langs grensen til Tyrkia.

Al-Amadiya distriktet består av fire underdistrikter: Barwari Bala i nordvest, Nerwa Rekan i nordøst, Sarsank i sør og sørvest og Markaz al-Amadiya sentralt. Sistnevnte rommer også byen Amedi (også kjent som Amediya). De to nordlige underdistriktene, Barwari Bala og Nerwa Rekan, ligger begge langs grensen til Tyrkia.⁸

Voldshendelser har blitt registrert i alle underdistrikter, hvorav 4929 i Barwari Bala, 3169 i Nerwa Rekan, 999 i Sarsank og 4727 i Markaz al-Amadiya. I Barwari Bala er det registrert hendelser på 50 lokasjoner, i Nerwa Rekan på 30 lokasjoner, i Sarsank på 34 lokasjoner og i Markaz al-Amadiya på 33 lokasjoner. I områdene ved Amedi by er det registrert 1312 hendelser.

⁸ For et godt kart over al-Amadiya-distriktet, se OCHAs referansekart fra 2020 [Iraq: Al-Amadiya District Reference Map 2020 \(15 July 2020\) | OCHA](#).

I alt er det registrert voldshendelser i 27 distrikter i Irak. De fleste hendelsene har blitt registrert i kun fire distrikter, hvorav det klare flertallet i al-Amadiya:

Distrikt (provins)	Antall hendelser
Al-Amadiya (Duhok)	13 824
Rawanduz (Erbil)	3566
Zakho (Duhok)	672
Aqre (Ninewa)	662
Al-Zibar (Erbil)	101
Pshdar (Sulaimaniya)	81
Sharbazher (Sulaimaniya)	78
Sinjar (Ninewa)	67
Duhok (Duhok)	61
Rania (Sulaimaniya)	58
Panjwin (Sulaimaniya)	28
Makhmour (Erbil)	21
Sumail (Duhok)	16
Al-Shikhan (Ninewa) ⁹	16

Tabell 6: Antall voldshendelser med tyrkiske styrker eller PKK som hovedaktør per distrikt, 01.01.16 til 01.01.26 (ACLEED 2026a).

I tillegg ble voldshendelser registrert i ytterligere 13 distrikter, men i alle disse er det snakk om færre enn 15 hendelser. Disse distriktene er som følger (provins oppgitt i parentes): Erbil (Erbil), Mosul (Ninewa), Sulaimaniya (Sulaimaniya), Chamchamal (Sulaimaniya), Koysinjak (Erbil), Shaqlawa (Erbil), al-Baj (Erbil), Kirkuk (Kirkuk), Dokan (Sulaimaniya), Tel Afar (Ninewa), Dibis (Kirkuk), al-Hawiga (Kirkuk) og Kifri (Diyala).

CPT Iraqi Kurdistan omtaler i rapporten fra 2024 også hvor sivile tap, både drept og skadet, har funnet sted. Dette dreier seg igjen om samtlige sivile tap fra 1991 og frem til juni 2024, og er således ikke nødvendigvis representativt for perioden som dekkes her. I rapporten slås det like fullt fast at al-Amadiya-distriktet er «det distriktet som i størst grad har blitt rammet i Irakisk Kurdistan» (CPT Iraqi Kurdistan 2024a, s. 17). Ifølge rapporten har 90 sivile blitt drept i distriktet og 58 skadet. Videre kommer det frem at 151 sivile har blitt drept og 155 såret i Duhok-provinsen, noe som utgjør 44 prosent av sivile tapstall registrert i rapporten (CPT Iraqi Kurdistan 2024a, s. 17).

3.3.1 Ødelagte og/eller forlatte landsbyer

Som en konsekvens av konflikten og tyrkiske militæroperasjoner i Nord-Irak har hundrevis av landsbyer blitt ødelagte og/eller forlatt av sine innbyggere, og tusenvis av personer har blitt drevet på flukt fra eller mistet tilgangen til sine hjem

⁹ Selv om al-Shikhan-distriktet formelt er en del av Ninewa-provinsen, har området siden 1991 i praksis blitt styrt av myndighetene i Kurdistanregionen i Irak (KRI).

og/eller landområder. Fordrivelsen later i noen tilfeller å være midlertidig, mens den i andre tilfeller ser ut til å ha en mer permanent karakter: Enkelte landsbyer skal ha blitt tømt allerede på 1990-tallet, og innbyggerne skal enda ikke ha hatt mulighet til å vende tilbake. I andre tilfeller later derimot innbyggerne til å ha kunnet vende tilbake til landsbyer som midlertidig har blitt tømt. Organisasjonen CPT Iraqi Kurdistan skriver følgende i en rapport fra 2017 (CPT Iraqi Kurdistan 2017):

During times of active bombings and shellings multiple villages are often displaced. This displacement can last anywhere from a few days to decades. The displacement has been so vast and ongoing that in many districts there are no accurate comprehensive governmental records. This lack of written documentation leaves a majority of details slow to emerge and left to oral history from villagers.

Tyrkiske styrker har opprettet en sikkerhetssone under deres kontroll langs det meste av grensen, som enkelte steder strekker seg så mye som 40 km inn i Irak (Mandiracı 2022; Foltyn 2025, se for øvrig kapittel 4). Det er klart fra kildene at svært mange landsbyer og områder innenfor denne sonen er utilgjengelige for innbyggerne, men det er uklart hvor stor andel av alle landsbyer innen sonen dette gjelder.

Tilgjengelige kilder peker i de langt fleste tilfeller på handlinger begått av tyrkiske styrker som årsak til at landsbyer blir forlatt eller ødelagte, eventuelt til kamper mellom tyrkiske styrker og PKK i området. Enkelte kilder indikerer også at PKKs handlinger direkte kan føre til at områder må forlates, eller i alle fall faller utenfor kontrollen til myndighetene i Kurdistanregionen, eksempelvis i Sidakan (se punkt 3.3.1.3 og 3.3.1.5). I en artikkel publisert i februar 2025 vises det videre til at PKK skal ha gått inn i allerede forlatte landsbyer ved Gara-fjellene, hvilket igjen gjorde at disse ble angrepet av tyrkiske styrker, og at ødeleggelsene dermed ble større (Shafaq News 2025).

Som det følger av dette, kan det være ulike årsaker til at landsbyer blir forlatt: innbyggerne kan flykte fra kamper i eller nær landsbyen, tyrkiske styrker kan gå inn og ta over et område, veier til og fra området kan være sperret fordi de faller innenfor områder kontrollert av tyrkiske styrker, landsbyer og områder kan bli ødelagt som følge av kamphandlinger, eller landsbyer kan i noen tilfeller bli rammet eller angrepet direkte.

Dette gjør det vanskelig å slå fast nøyaktig hvor mange landsbyer og områder som til enhver tid er forlatt, ødelagte eller avstengt for innbyggerne. Ulike kilder presenterer ulike tall på ulike tidspunkter, men det er ofte uklart om dette skyldes ulike data, at situasjonen har endret seg (eksempelvis ved at innbyggerne i noen landsbyer har fått vende hjem), om det speiler en intensivering i konflikten, om tallene er ment å dekke alle de berørte områdene i Nord-Irak, eller annet.

Landinfo har ikke funnet kilder som oppgir det som presenteres som fullstendige tall over antall ødelagte, forlatte eller avstengte landsbyer/områder.

For å imøtegå disse problemstillingene, gis det videre en kort og kronologisk gjennomgang av sentrale kilders omtale av ødelagte og/eller forlatte landsbyer og områder i de distriktene som virker til å være hardest rammet. Dette er ikke ment å gi absolutte tall over ødeleggelsene, men snarere å gi et bilde av situasjonen som også tar høyde for at den kan ha endret seg over tid. Det er også verdt å merke seg at kildene ikke spesifiserer hva som omtales som «landsby», og at dette potensielt kan inkludere svært små steder. Områdene som nevnes her utgjør vel å merke ikke en uttømmende liste, og landsbyer og områder er rammet også andre steder i Nord-Irak.

Tallene som er tilgjengelige tegner et relativt tydelig bilde av en situasjon av betydelig omfang. Som med antall voldshendelser later Duhok-provinsen til å være hardest rammet, og især al-Amadiya-distriktet. Kildene viser ellers spesielt til Zakho-distriktet i Duhok-provinsen, Sidakan og Mergasur i Rawanduz-distriktet i Erbil-provinsen og Dinarte, som ligger i Aqra-distriktet (CPT Iraqi Kurdistan 2017; Hawramy 2020; CPT Iraqi Kurdistan 2021a; Kurdistan 24 2024; Rudaw 2025a; Sofi 2025). Aqra er formelt en del av Ninewa-provinsen, men har blitt styrt av kurdiske myndigheter siden 1991 (Landinfo 2024, s. 5). Disse områdene er også distriktene hvor det er registrert flest voldshendelser, etter al-Amadiya (se punkt 3.3).

3.3.1.1 Al-Amadiya

Sommeren 2020 opprettet parlamentet i Kurdistanregionen i Irak (KRI) en egen komité for å undersøke konsekvensene av tyrkiske angrep i regionen.¹⁰ I en artikkel publisert av Rudaw i september 2020, som omtaler funnene i rapporten, kommer det frem at 504 landsbyer har «blitt tømt som følge av krigen mellom Tyrkia og PKK» (Hawramy 2020). Ifølge artikkelen viser rapporten at al-Amadiya er distriktet som er hardest rammet, og at 198 av 348 landsbyer i distriktet har blitt tømt. Artikkelen viser videre til at innbyggerne i de 504 landsbyene har måttet flykte og «er nå internt fordrevne» (Hawramy 2020).

I juni 2021 publiserte CPT Iraqi Kurdistan en rapport som tok for seg konsekvensene av tyrkiske styrkers da pågående militæroperasjon i Nord-Irak. I rapporten skriver organisasjonen at 1500 personer så langt er drevet på flukt fra

¹⁰ Rapporten viser også til iranske angrep i KRI, og inkluderer således mer enn kun følgene av tyrkiske militæroperasjoner. Tyrkiske angrep og militæroperasjoner er vel å merke langt mer omfattende enn iranske angrep inn i KRI, og det kommer frem fra en rekke kilder at det i all hovedsak er snakk om ødelagte/forlatte landsbyer som følge av tyrkiske operasjoner (se for eksempel CPT Iraqi Kurdistan 2021b; Kurdistan 24 2024; Rudaw 2025a). Nyhetssaken sier også eksplisitt at de 504 landsbyene som trekkes frem har blitt ødelagte som følge av konflikten mellom Tyrkia og PKK.

23 landsbyer, herunder fra Kani Masi-området i al-Amadiya. Organisasjonen skriver videre at den frykter innbyggerne «aldri» vil kunne returnere (CPT Iraqi Kurdistan 2021b).

I september 2021 uttalte koordinatoren for internasjonale affærer i regjeringen i Kurdistanregionen, Dindar Zebari, at mer enn 800 landsbyer skal ha blitt tømt. Ifølge Zebari gjaldt dette landsbyer beliggende en rekke steder, herunder i Duhok. Zebari nevner ikke al-Amadiya spesielt, men viser til kamper nær Kani Masi. Det oppgis imidlertid ingen videre kilde for tallet 800, eller hva slags undersøkelser dette bygger på. Ifølge Zebari reiser de fordrevne fra landsbyene til storbyer i nærheten, som Duhok og Zakho (Kurdistan 24 2021).

Også ministeren for Peshmerga i Kurdistanregionens regjering uttalte i et møte med Landinfo i november 2024 at fordrevne fra ødelagte landsbyer flyktet til større byer som Duhok og Erbil. Ministeren oppga imidlertid et langt lavere tall for antall ødelagte landsbyer: «over 100» (merk at «ødelagte» ikke nødvendigvis inkluderer alle fraflyttede landsbyer) (Ministeren for Peshmerga 2024).

I en artikkel publisert av Reuters i oktober 2021 vises det til at regjeringen i Kurdistanregionen skal ha uttalt at konflikten mellom tyrkiske myndigheter og PKK har tvunget «tusenvise» av personer til å flykte fra «hundrevis» av landsbyer. I saken vises det konkret til Shiladze i al-Amadiya-distriktet, men det fremgår ikke hvilke andre områder som er rammet (Bruneau & Omar 2021).

I en rapport publisert i mars 2024 viser CPT Iraqi Kurdistan til at områder ved og langs Gara-fjellene har vært svært utsatt helt siden 1990-tallet, og at dette inkludere områder ved Amedi by samt Kani Masi i Duhok, i tillegg til områder i Aqra, Mergasur og Zakho. Organisasjonen skriver at 55 landsbyer i dette området har vært fullstendig forlatt siden 1996, grunnet angrep fra tyrkiske styrker (CPT Iraqi Kurdistan 2024b).

I mai 2024 meldte nettavisen Kurdistan 24 at 250 landsbyer i al-Amadiya-distriktet var forlatt, i tillegg til 24 landsbyer i Aqra-distriktet (Kurdistan 24 2024). I februar 2025 skrev det irakiske nettmagasinet Jummar at mer enn 400 landsbyer i Duhok forble «*unreconstructed*» grunnet sikkerhetssituasjonen. Det spesifiseres ikke hvor i Duhok-provinsen, eller når landsbyene ble ødelagt (Sofi 2025). Tilsvarende skrev den KRI-baserte nettavisen Rudaw i mai 2025 at 400 landsbyer i Duhok er tømt eller «*at risk*», uten at det spesifiseres hva dette innebærer, eller hvor i provinsen de ødelagte landsbyene ligger. I artikkelen, hvor organisasjonen CPT Iraqi Kurdistan oppgis som kilde, vises det også til at enkelte landsbyer er tilgjengelige på dagtid, men forlatte om natten. Det spesifiseres ikke hvilke landsbyer eller områder dette gjelder (Rudaw 2025a).

I sum tilsier kildene at flere hundre landsbyer i Duhok-provinsen er ødelagte og/eller fraflyttede, hvorav en stor andel ligger i al-Amadiya-distriktet. Enkelte

landsbyer later til å ha vært forlatt i flere tiår. Hvor mange som er drevet på flukt fremgår ikke av kildene.

3.3.1.2 Zakho

Zakho-distriktet ligger helt nord i Irak og Duhok-provinsen, og strekker seg fra grensen mot Syria og østover langs grensen mot Tyrkia.¹¹ Distriktet trekkes også frem av flere kilder som et område som er hardt rammet. Deler av informasjonen som omhandler Duhok-provinsen generelt, vil også kunne være relevant for dette distriktet, samt det som spesifikt skrives om Gara-fjellene, som strekker seg inn i Zakho-distriktet.

Videre skrev organisasjonen CPT Iraqi Kurdistan i en rapport publisert i mars 2021 at underdistriktet Batifa øst i Zakho-distriktet er hardt rammet. Organisasjonen skriver at 78 landsbyer tilhører underdistriktet, og at 27 av disse har vært tømt siden 1990-tallet grunnet tyrkiske operasjoner. Organisasjonen skriver videre at tyrkiske styrker sommeren 2020 gikk inn i ti landsbyer i området, og at minst to av disse skal ha blitt tømt (CPT Iraqi Kurdistan 2021a). I en artikkel publisert i mai 2024 skriver nettavisen Kurdistan 24 at 47 landsbyer i Zakho er tømt (Kurdistan 24 2024).

3.3.1.3 Rawanduz

Rawanduz-distriktet ligger nordøst i Erbil-provinsen, og grenser til Tyrkia i nord og Iran i øst.¹² Informasjonen gjengitt over om Gara-fjellene vil være relevant også for dette distriktet, ettersom fjellene strekker seg inn i underdistriktet Mergasur.

Rudaw skriver i artikkel om rapporten fra parlamentet i Kurdistanregionen at Sidakan-området i Rawanduz, som ligger i underdistriktet Bradost, er det hardeste rammede området etter al-Amadiya. Ifølge artikkelen har 104 landsbyer blitt forlatt i området. I tillegg skal ytterligere 55 landsbyer ha blitt forlatt i underdistriktet Mergasur, som altså også er en del av Rawanduz (Hawramy 2020).

I en artikkel publisert av Rudaw i mai 2025 oppgis det at 118 landsbyer i Sidakan har blitt «evakuert», og det vises til organisasjonen CPT Iraqi Kurdistan som kilde. I samme artikkel intervjues også ordføreren i Sidakan-området, som viser til at området er 1617 kvadratkilometer stort, og at 810 kvadratkilometer av dette i dag er utilgjengelig. Ordføreren siteres videre på at dersom PKKs avvæpning og fredsprosessen lykkes, vil disse 810 kvadratkilometerne igjen kunne bli

¹¹ For et godt kart over Zakho-distriktet, se OCHAs referansekart fra 2020 [Iraq: Zakho District Reference Map 2020 \(15 July 2020\) | OCHA](#).

¹² For et godt kart over Rawanduz-distriktet, se OCHAs referansekart fra 2020 [Iraq: Rawanduz District Reference Map 2020 \(15 July 2020\) | OCHA](#).

tilgjengelig, altså implisitt at de i dag er utilgjengelige grunnet handlingene til PKK og/eller tyrkiske styrker (Rudaw 2025a).

3.3.1.4 Dinarte (Aqra-distriktet)

Dinarte er et underdistrikt i Aqra-distriktet, som i praksis styres av myndighetene i Kurdistanregionen til tross for at det formelt er en del av den føderalt kontrollerte Ninewa-provinsen (Landinfo 2024, s. 5).¹³

I en rapport publisert i oktober 2017, skriver CPT Iraqi Kurdistan at 20 landsbyer i Dinarte da hadde blitt «totalt» forlatt, og at innbyggerne hadde flyktet til byer i området (CPT Iraqi Kurdistan 2017). I den tidligere nevnte Rudaw-artikkelen om rapporten utarbeidet av parlamentet i Kurdistanregionen kommer det frem at Dinarte-området har blitt utsatt for «omfattende ødeleggelser», og at 24 av 91 landsbyer i området er forlatt. I artikkelen heter det videre at de som har blitt igjen lever i «skyggen av tyrkisk bombing og artilleriangrep» (Hawramy 2020).

3.3.1.5 Bevegelsesfrihet og tilgang til dyrket mark

En rekke kilder peker på at mange innbyggere i berørte områder har mistet tilgang til dyrket mark, og at bevegelsesfriheten er begrenset. Dette kan skyldes ulike forhold: at landsbyen er ødelagt og/eller har måttet forlates, at tyrkiske styrker har tatt over et område eller sperret tilgangen til det, at dyrkbar mark er brent eller ødelagt som følge av militære handlinger eller at kamper i området gjør det utilgjengelig (CPT Iraqi Kurdistan 2017, 2021c; Kurdistan 24 2021; Ministeren for Peshmerga 2024; CPT Iraqi Kurdistan 2025b; Foltyn 2025; Sofi 2025).

I en artikkel publisert av BBC i april 2025, beskrives situasjonen i landsbyen Sergele, nordøst for byen Amedi i al-Amadiya-distriktet i Duhok-provinsen. Ifølge artikkelen har tyrkiske styrker bygget baser og annen infrastruktur i området som gjør deler av marken utilgjengelig for innbyggerne. I tillegg hindrer det innbyggernes tilgang til områdets vannkilde, som gjør at vanntilførselen til marken ikke kan reguleres. I samme artikkel vises det også til området Kani Masi, nordvest for Amedi by. Her har den tyrkiske tilstedeværelsen ifølge artikkelen gjort det umulig for innbyggerne å dyrke marken, og de fleste har forlatt området. I artikkelen intervjues en vinbonde, som sier at en blir overvåket av droner dersom en går inn i området, og risikerer å bli skutt på dersom en blir lenge (Foltyn 2025).

I en rapport fra mars 2024, hevder organisasjonen CPT Iraqi Kurdistan at tyrkiske styrker tidvis bevisst søker å få innbyggere til å forlate områder der tyrkiske

¹³ For et godt kart over Aqra-distriktet, se OCHAs referansekart fra 2020 [Iraq: Aqra District Reference Map 2020 \(15 July 2020\) | OCHA](#).

styrker selv ønsker å ta kontroll eller etablere baser eller annen infrastruktur. I rapporten skriver organisasjonen som følger (CPT Iraqi Kurdistan 2024b):

In preparation for its publicly announced upcoming operations, Turkey has conducted a vast number of bombardments. In just 70 days of 2024, Turkey has bombed the Duhok governorate at least 141 times, 75 of which targeted Gara mountain. The aim of the bombings is to pressure and force the villagers and civilians in Gara mountain to leave so that Turkey can establish and control a larger area to conduct their operations. This tactic has been frequently used by the Turkish military in Iraqi Kurdistan to seize control of civilian areas.

I andre tilfeller later det til at innbyggerne i en landsby kan bli værende til tross for kamphandlinger i nærheten, men at dette gjør det risikabelt å forlate landsbyen og dermed å få tilgang til dyrket mark (Sofi 2025):

Barji stressed that living under such circumstances is extremely difficult. “Living a normal life has become very challenging. The moment we leave the borders of our village, Turkish forces start shooting us. Throughout the night, the roar of artillery doesn’t stop, shaking the buildings and windows.

Organisasjonen CPT Iraqi Kurdistan viser videre til at det ikke kun er tyrkiske styrker som forhindrer tilgang til dyrket mark, men også tilstedeværelsen til andre, ikke-spesifiserte «væpnede grupper». Organisasjonen skriver videre at tapte avlinger som følge av situasjonen har en betydelig effekt i de berørte områdene (CPT Iraqi Kurdistan 2017):

Loss of access to fertile herding and agricultural lands has burdened the nearby larger towns whose populations rely on the local harvests. In the Amedi and Akre districts many villagers have been completely cut off from visiting their lands due to the bombings or presence of armed groups. In a small number of cases villagers claim to be given a fifteen day permit to harvest sumac but face bombings outside of this short allotted time. In several evacuated villages such as Barbzin in Sidakan farmers have returned only to plant and harvest. In the latter situation, farmers say that they are under constant threat of bombings but can not [sic.] support their families without the agricultural income.

Også i andre rapporter pekes det på at dyrkbar mark og annen mark ved flere anledninger har blitt skadet i kamper og dermed er utilgjengelig. CPT Iraqi Kurdistan hevder også at tyrkiske styrker med overlegg skal ha skadet dyrket mark. I en rapport fra september 2021 skriver organisasjonen at tyrkiske styrker da hadde forårsaket at nær 5500 acre¹⁴ i Kani Mase-området brant. Dette skal

¹⁴ En acre utgjør ifølge ordnett.no 4,0469 dekar.

ifølge rapporten ha skjedd som følge av kamphandlinger, men også grunnet «the deliberate use of fire starting tools» (CPT Iraqi Kurdistan 2021c).

I en artikkel publisert i desember 2025, skriver organisasjonen at det kan skape problemer for en familie dersom et familiemedlem går inn i PKK. Ifølge organisasjonen kan det å bli stemplet som en PKK-familie gjøre det vanskelig å bevege seg i områder hvor tyrkiske styrker er utplassert og opererer veisperringer. I artikkelen vises det til familiemedlemmer av en PKK-kriger som unngår å ta med seg ID-papirer dersom de må passere tyrkiske sjekkpunkter, for på den måten å ikke kunne identifiseres (CPT Iraqi Kurdistan 2025b). Landinfo har ikke funnet andre kilder som omtaler hvorvidt dette er et utbredt problem. Derimot synes det klart at infrastruktur bygget av tyrkiske styrker, herunder militærbaser og veier, kan være til hinder for bevegelsesfriheten til innbyggerne i berørte områder. Tyrkiske styrker har bygget et svært omfattende nettverk av baser, utposter og veier, som beskrevet i punkt 4.1.

Landinfo har ikke funnet noen oversikt over hvor store områder, dyrket mark og annen mark, som er ødelagt eller gjort utilgjengelig for eierne eller innbyggerne i det aktuelle området.

4 Tyrkisk tilstedeværelse i Nord-Irak

Tyrkiske styrker har i lengere tid bygget militærbaser og annen infrastruktur inne i Nord-Irak. Deler av dette strekker seg tilbake til 1990-tallet, men de fleste er bygget etter 2018. Dette utgjør i dag et omfattende nettverk av militærbaser, utposter, sjekkpunkter og veier mellom disse fasilitetene. De langt fleste baser og utposter ligger innenfor det en rekke kilder omtaler som en tyrkisk buffersone eller sikkerhetssone, som strekker seg langs det meste av grensen mellom Irak og Tyrkia, enkelte steder så langt som 40 km inn i landet fra grensen. Kildene viser til at dette er et territorium hvor tyrkiske styrker er svært aktive og i stor grad utøver kontroll, og at irakiske styrker (herunder grensevakter samt Peshmergaen, de militære styrkene til myndighetene i KRI) har trukket seg ut av området. Hvilken grad av kontroll tyrkiske styrker har i ulike deler av området, og hvordan denne arter seg, er mindre klart. Som det fremgår av kapittel 3, later det også til å være noe varierende hvilke konsekvenser denne kontrollen har for områdenes innbyggere.

4.1 Tyrkiske baser, utposter og veier

BBC publiserte i april 2025 en svært omfattende artikkel som tok for seg tyrkiske baser, utposter og veier i Nord-Irak, samt området tyrkiske styrker kontrollerer, i artikkelen omtalt som «den forbudte sonen». Artikkelen er signert den anerkjente gravejournalisten Simona Foltyn, og baserer seg på intervjuer og undersøkelser i området, analyser av satellittbilder samt informasjon fra organisasjonen CPT Iraqi Kurdistan. I artikkelen kommer det innledningsvis frem at selv om enkelte tyrkiske baser ble bygget så tidlig som på 1990-tallet, har de aller fleste blitt bygget etter 2018, ifølge artikkelen så mange som 89 prosent av basene og utpostene (Foltyn 2025). Tilsvarende viser en rapport publisert av den nederlandske tenketanken Clingendael, publisert i mars 2022, til at kun «rundt 10» baser/utposter var konstruert før 2018 (Aziz, van Veen & Yüksel 2022, s. 3).

Etter 2018 har et stort antall baser og utposter blitt bygget i raskt tempo. I juli 2020 publiserte det tyrkiske presidentskapets kommunikasjonsdirektør et kart på X som viste det som ble omtalt som tyrkiske «baser og militæroperasjoner» i Nord-Irak. Kartet ble relativt raskt slettet, men er i dag tilgjengelig gjennom en rekke kilder (se for eksempel CPT Iraqi Kurdistan 2021a; Aziz, van Veen & Yüksel 2022).

Kartet viser at tyrkiske styrker da hadde bygget 37 baser i Nord-Irak, som ifølge organisasjonen CPT Iraqi Kurdistan inkluderte både militærbaser samt baser tilhørende den tyrkiske etterretningstjenesten MIT (CPT Iraqi Kurdistan 2021a). Enkelte av basene på kartet ligger relativt langt fra den tyrkiske grensen, herunder i Erbil by, i Bashiqa nordøst for Mosul, i Duhok by og i Soran by i Rawanduz-distriktet. De langt fleste ligger imidlertid nærmere grensen, innenfor den tyrkiske «sikkerhetssonen» eller «buffersonen» (se punkt 4.2). Av disse basene ligger 14 i Duhok-provinsen, herunder langs grensen i Zakho- og al-Amadiya-distriktene,

samt enkelte lenger sør mot Gara-fjellene. Basene følger grensen videre fra Duhok-provinsen inn i al-Zibar- og Rawanduz-distriktene i Erbil-provinsen.

Siden den gang later antallet baser og utposter til å ha vokst betraktelig. I artikkelen publisert av BBC hevder forfatteren å ha kunnet identifisere 136 faste militærposter ved hjelp av satellittbilder. Artikkelen viser videre til at disse er knyttet til hverandre samt til infrastruktur i Tyrkia gjennom 660 km vei anlagt av tyrkiske styrker. Artikkelen inkluderer videre et kart, som plasserer samtlige baser/utposter etablert etter 2018 innenfor den tyrkiske «sikkerhetssonen» (Foltyn 2025).

Ifølge rapporten fra den nederlandske tenketanken Clingendael, er de fleste baser bygget etter 2018 relativt små baser eller utposter, skjønt enkelte er noe større (i rapporten omtalt som baser av mellomstørrelse). De eldre basene etablert før 2018 er derimot større militærbasen, som huser langt flere personell. De nyere basene er typisk bygget på fjelltopper, for å sikre utsyn og hindre PKKs bevegelser. Disse er ifølge rapporten bemannet av tyrkiske grensevakter («rundt 100»), samt «mindre infanterienheter» (Aziz, van Veen & Yüksel 2022, s. 3). Landinfo har ikke funnet oppdaterte tall som viser hvor mange tyrkiske personell som per 2026 er stasjonert i Nord-Irak. En artikkel publisert av Rudaw i mai 2025 viser til at det ifølge en rapport utarbeidet av det irakiske forsvarsdepartementet i 2022 da skal ha vært 4000 tyrkiske militære personell i Nord-Irak (Rudaw 2025a).

4.2 Sikkerhetssonen

Samtidig som tyrkiske styrker har bygget ut en omfattende infrastruktur, viser kilder også til at de i praksis har tatt kontroll over betydelige områder i Nord-Irak. Den nederlandske tenketanken Clingendael beskriver situasjonen på følgende måte (Aziz, van Veen & Yüksel 2022, s. 2):

It appears that Ankara has created a permanent buffer zone in Iraq, akin to Afrin or the northern Aleppo countryside in Syria, as part of a broader plan to insulate Turkish territory from the PKK and its affiliates.

Organisasjonen CPT Iraqi Kurdistan omtaler de aktuelle områdene som under tyrkisk «kontroll», eller under tyrkisk «okkupasjon» (CPT Iraqi Kurdistan 2024b, c). Språket i BBC-artikkelen er noe mindre kategorisk, men det fremkommer like fullt at tyrkiske styrker «de facto kontrollerer mer enn 2000 kvadratkilometer av irakisk jord». I samme artikkel vises det til at lokalbefolkningen omtaler de aktuelle områdene som «den forbudte sonen» (Foltyn 2025).

Artikkelen viser videre til at irakiske grensevakter flere steder har trukket seg tilbake ettersom tyrkiske styrker har rykket frem, og står ved posisjoner inne på irakisk territorium, langt unna den internasjonale grensen (Foltyn 2025). Landinfo fikk høre det samme i møte med Peshmerga-ministeren i regjeringen i

Kurdistanregionen i november 2024, som la til at dette også gjelder Kurdistanregionens egne styrker, altså Peshmergaen (Ministeren for Peshmerga 2024). Det later med andre ord til at tyrkiske styrker har en reell kontroll i disse områdene, men det er uklart hvilke konsekvenser dette har for sivilbefolkningen. Mens det enkelte steder ser ut til å bety at sivilbefolkningen må flykte og ikke har tilgang til dyrket mark, fremgår det av kildene at sivilbefolkningen andre steder har blitt boende, om enn med begrensninger i sin bevegelsesfrihet. Kildene tilsier således at en gitt type konsekvenser for sivilbefolkningen ikke kan tilskrives hele området.

CPT Iraqi Kurdistan har over tid kartlagt hvordan tyrkiske styrker gjennom ulike militæroperasjoner har utvidet området de, ifølge organisasjonen, kontrollerer. Denne utviklingen er beskrevet i flere rapporter, som også inkluderer kart (CPT Iraqi Kurdistan 2021c, 2024b, c). Det nyeste av disse er datert 8. juli 2024. Også saken publisert av BBC inkluderer et kart som viser «den forbudte sonen» (Foltyn 2025), som i stor grad overlapper med siste kart publisert av CPT, dog ikke fullstendig. Begge kart er relativt grove, og gir få detaljer. Med disse forbeholdene kan sonen, basert på de to nyeste kartene, svært forenklet beskrives som følger:

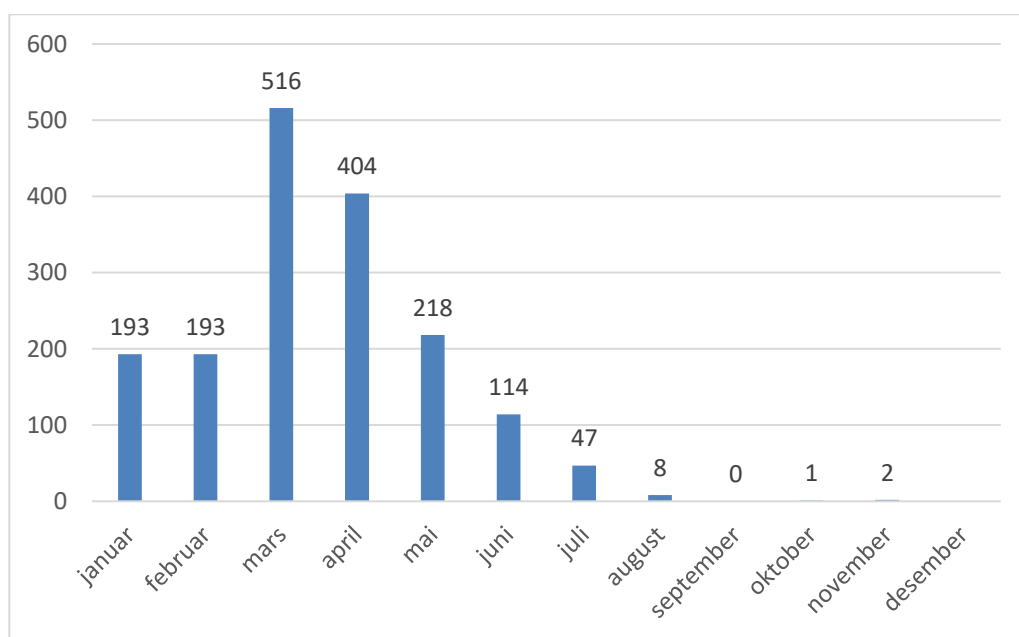
Sonen strekker seg fra grensen til Tyrkia litt nord i Zakho-distriktet, i nærheten av Bahnuna Sindi, østover et stykke nord for Batifa i samme distrikt, videre øst i al-Amadiya-distriktet noe sør for Kani Mase, videre østover nord for Amedi by, omtrent på nivå med Sergele. Ifølge BBC fortsetter sonen østover inn i al-Zibar-distriktet i Erbil-provinsen, og inkluderer området rundt Avashin. CPT Iraqi Kurdistan inkluderer dette området i et kart fra september 2021, men har i nyere kart utelatt dette. Ifølge samme organisasjons kart fra juli 2024 er det så et område sørøst i al-Zibar som ikke inkluderes i sonen, før sonen igjen fortsetter i Rawanduz-distriktet fra Mergasur og østover mot grensen til Iran, dog ikke helt frem til grensen, et stykke nord for Sidakan. Artikkelen publisert av BBC inkluderer hele al-Zibar, før den så utelater et strekke av grensen ved Mergasur. Sonen fortsetter så langs Rawanduz-distriktet helt til grensen med Iran, og et stykke sørover langs sistnevnte grense. Kartet publisert av BBC inkluderer i tillegg området rundt Gara-fjellene.

CPT Iraqi Kurdistan skrev i en rapport publisert i mars 2024 at tyrkiske styrker på det tidspunktet kontrollerte 86 prosent av grensen de to landene imellom (CPT Iraqi Kurdistan 2024b). Hvor langt inn i Irak sonen strekker seg varierer betydelig.

5 Fredsprosessen og PKKs ensidige våpnehvileerklæring i 2025

Fredsprosessen som ble innledet høsten 2024 ledet til at PKK-leder Öcalan i februar 2025 ba PKK om å legge ned sine våpen, en oppfordring organisasjonen offentlig ga uttrykk for at den fulgte. I mai samme år erklærte PKK at de ville avslutte sin væpnede kamp, og avvikle organisasjonen. 11. juli 2025 avholdt så PKK en symbolsk seremoni i en hule nær Sulaimaniya by, der 30 PKK-krigere la ned sine våpen, for så å brenne disse. Dette ble fulgt av en erklæring om at kampen for frihet ville bli videreført, men med «demokratiske, politiske og lovlige midler» (Tuysuz & Salem 2025).

Antallet registrerte voldshendelser sank ikke umiddelbart etter Öcalans oppfordring i februar 2025, men økte tvert imot betraktelig fra februar til mars. Antallet forble relativt høyt i april, men begynte så å synke fra mai. Fra sommeren 2025 har ACLED knapt registrert noen voldshendelser med tyrkiske styrker eller PKK som hovedaktør i Irak:

Tabell 7: Voldshendelser med tyrkiske styrker eller PKK som hovedaktør, 01.01.16 til 01.01.26 (ACLED 2026a).

Tallene fra ACLED tilsier at partene i praksis nært avsluttet stridighetene sommeren 2025, skjønt enkelte angrep fant sted samme høst.

CPT Iraqi Kurdistan skriver imidlertid at nedgangen i antall voldshendelser ikke resulterte i avvæpning eller tilbaketrekning fra noen av partene. I to rapporter publisert i august og oktober 2025 kommer det frem at tyrkiske styrker ikke har trukket seg tilbake eller avviklet militære baser og poster, men tvert imot utvidet sine stillinger samt veinettet som forbinder disse. I rapporten publisert i oktober 2025, skriver organisasjonen videre at heller ikke PKK har trukket seg tilbake,

men forsterket sine stillinger, og at gruppen har beholdt sine våpen (CPT Iraqi Kurdistan 2025a, d).

18. februar 2026 godtok like fullt det tyrkiske parlamentet en rapport som setter opp et rammeverk for reintegrering av tidligere PKK-soldater i det tyrkiske samfunnet. Rapporten åpner ikke for et generelt amnesti. Tyrkias president Erdoğan omtalte ifølge Rudaw rapporten som et «veikart» som kan bringe fredsprosessen videre (Rudaw 2026b).

5.1 Tilgang til ødelagte og/eller forlatte landsbyer

CPT Iraqi Kurdistan skriver i rapportene publisert i august og oktober 2025 at beboere i en rekke landsbyer som tidligere har måttet flykte, har søkt å vende tilbake etter at fredsprosessen ble initiert og angrepene avsluttet sommeren 2025. Ifølge organisasjonen har dette i mange tilfeller imidlertid ikke vært mulig. Organisasjonen viser spesifikt til at beboere i enkelte landsbyer nær Amedi by skal ha fått beskjed av myndighetene i Kurdistanregionen om at de kunne vende tilbake, for så å bli arrestert av tyrkiske styrker når de forsøkte å nå sine hjem. Innbyggere andre steder skal ha blitt nektet adgang til dyrket mark. Samtidig fremgår det av saken at beboere i enkelte andre, forlatte landsbyer fikk vende hjem (CPT Iraqi Kurdistan 2025a; se også: CPT Iraqi Kurdistan 2025c).

I en artikkel publisert av Rudaw i februar 2026, kommer det frem at innbyggerne i enkelte landsbyer nær Gara-fjellene i al-Amadiya-distriktet som ønsket å vende tilbake ble nektet dette av myndighetene i Kurdistanregionen. Etter protester skal så innbyggerne ha fått vende tilbake, men da på eget ansvar (Rudaw 2026a). Hvorvidt innbyggere i forlatte og/eller ødelagte landsbyer har kunnet returnere later dermed til å variere, og CPT Iraqi Kurdistan melder altså at hverken tyrkiske styrker eller PKK per høsten 2025 hadde trukket seg tilbake fra sine posisjoner.

Referanser

Muntlige kilder

ACLED, dvs. Armed Conflict Location and Data Project (2026b). E-post til Landinfo, 25. mars.

Kilde 3-B (2024). Anonym medieorganisasjon. Intervju i Erbil, 24. november.

Ministeren for Peshmerga (2024). Intervju i Erbil, 25. november.

Skriftlige kilder

ACLED, dvs. Armed Conflict Location & Event Data Project (2026a). Data Export Tool - Iraq. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/conflict-data/data-export-tool> [lastet ned 9. februar 2026].

ACLED, dvs. Armed Conflict Location and Data Project (u.å.). *Methodology*. Sussex: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/conflict-data/knowledge-base/methodology> [lastet ned 9. februar 2026].

Al Jazeera (2024, 23. august). Authorities in northern Iraq report casualties from Turkish drone strike. *Al Jazeera*. Tilgjengelig fra <https://www.aljazeera.com/news/2024/8/23/authorities-in-northern-iraq-report-casualties-from-turkish-drone-strike> [lastet ned 26. februar 2026].

Alac, Mehmet (2023, 28 april). *Roots of the Rift between Turkey and Iraqi Kurdistan's PUK*. Washington D.C.: The Washington Institute for Near East Policy. Tilgjengelig fra <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/roots-rift-between-turkey-and-iraqi-kurdistans-puk> [lastet ned 10. mars 2026].

AP (2025, 11. juli). Key dates in PKK Kurdish militant group's decades-long armed struggle against Turkey. *AP*. Tilgjengelig fra <https://apnews.com/article/turkish-kurdish-militants-pkk-key-dates-7f3e7b108aaf3afcf4fab6161847ef90> [lastet ned 23. januar 2026].

Asharq Al Awsat (2023, 8. april). SDF Commander Reportedly Targeted in Blast Near Iraq's Sulaymaniyah Airport. *Asharq Al Awsat*. Tilgjengelig fra <https://english.aawsat.com/node/4260516> [lastet ned 10. mars 2026].

Aziz, Sardar; van Veen, Erwin & Yüksel, Engin (2022, mars). *Turkish interventions in its CRU Policy Brief near abroad: The case of the Kurdistan Region of Iraq*. Haag: Clingendael. Tilgjengelig fra https://www.clingendael.org/sites/default/files/2022-03/Policy_brief_Turkish_interventions_Kurdistan_region_of_Iraq_0.pdf [lastet ned 29. januar 2026].

BBC (2015, 25. juni). Battle for Kobane: Key events. *BBC*. Tilgjengelig fra <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-29688108> [lastet ned 16. februar 2026].

Bruneau, Charlotte & Omar, Kawa (2021, 5. oktober). In Iraq Kurdish town, many undertake smuggling route to Europe via Belarus. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/middle-east/iraq-kurdish-town-many-undertake-smuggling-route-europe-via-belarus-2021-10-05/> [lastet ned 13. mars 2026].

Center for Preventive Action, Council on Foreign Relations (2025, 27. mai). *Conflict Between Turkey and Armed Kurdish Groups*. New York: Council on Foreign Relations. Tilgjengelig fra <https://www.cfr.org/global-conflict-tracker/conflict/conflict-between-turkey-and-armed-kurdish-groups> [lastet ned 22. januar 2026].

- CPT Iraqi Kurdistan, dvs. Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan (2017, august). *Civilian impacts of renewed Turkish and Iranian cross-border bombardments in Iraqi Kurdistan (2015-2017)*. Sulaimaniya: CPT Iraqi Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://cptik.org/reports-1/2017/10/17/civilian-impacts-of-renewed-turkish-and-iranian-cross-border-bombardments-in-iraqi-kurdistan-2015-2017> [lastet ned 29. januar 2026].
- CPT Iraqi Kurdistan, dvs. Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan (2021a, 6. mars). “*I quarantine myself, not because of COVID-19 but to not be bombed like my brother.*”. Sulaimaniya: CPT Iraqi Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://cptik.org/reports-1/2020/9/21/i-quarantine-myself-not-because-of-covid-19-but-to-not-be-bombed-like-my-brother> [lastet ned 26. februar 2026].
- CPT Iraqi Kurdistan, dvs. Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan (2021b, juni). *No Return: The Civilian Impact of Turkey's Operation Claw-Lightnin*. Sulaimaniya: CPT Iraqi Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://static1.squarespace.com/static/59a826c98419c278e3fc88a4/t/60bf695f9e7d3519746c71fc/1625243537305/Civilian-Impacts-Claw-Lightning-eng.pdf> [lastet ned 26. februar 2026].
- CPT Iraqi Kurdistan, dvs. Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan (2021c, 1. september). *Updates on Turkish Military Operation: Claw-Lightning*. Sulaimaniya: CPT Iraqi Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://cptik.org/reports-1/2021/8/23/updates-on-turkish-military-operation-claw-lightning> [lastet ned 16. mars 2026].
- CPT Iraqi Kurdistan, dvs. Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan (2022, 30. juni). *Press Release: Turkish forces are killing children, wounding farmers and targeting villages under the auspices of 'Claw-Lock' operation*. Sulaimaniya: CPT Iraqi Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://cptik.org/reports-1/civilian-casualties-claw-lock-jun2022> [lastet ned 2. mars 2026].
- CPT Iraqi Kurdistan, dvs. Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan (2023, 21. september). *Turkish military intensifies drone operations in southern regions of Iraqi Kurdistan*. Sulaimaniya: CPT Iraqi Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://cptik.org/reports-1/2023/9/21/turkey-conducts-airstrikes-further-south-in-iraqi-kurdistan-and-intensifies-their-military-operations-in-cities-and-inhabitant-areas> [lastet ned 10. mars 2026].
- CPT Iraqi Kurdistan, dvs. Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan (2024a, august). *Civilian Casualties of Turkish and Iranian Military Operations in Northern Iraq. January 1991 - June 2024*. Chicago: CPT. Tilgjengelig fra <https://cpt.org/wp-content/uploads/Civilian-Casualty-Report-IK-english.pdf> [lastet ned 5. november 2024].
- CPT Iraqi Kurdistan, dvs. Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan (2024b, 19. mars). *Fully Locked: The Upcoming Turkish Military Operation in Spring 2024 Deep Within Iraqi Kurdistan*. Sulaimaniya: CPT Iraqi Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://cptik.org/reports-1/2024/3/19/fully-locked-the-upcoming-turkish-military-operation-in-spring-2024-deep-within-iraqi-kurdistan> [lastet ned 26. februar 2026].
- CPT Iraqi Kurdistan, dvs. Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan (2024c, 8. juli). *An overview of the recent Turkish military actions in Iraqi Kurdistan*. Sulaimaniya: CPT Iraqi Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://cpt.org/2024/07/08/an-overview-of-the-recent-turkish-military-actions-in-iraqi-kurdistan> [lastet ned 28. januar 2026].
- CPT Iraqi Kurdistan, dvs. Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan (2025a, 15. oktober). *A cold peace: a ceasefire without demobilization*. Sulaimaniya: CPT Iraqi Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://cpt.org/2025/10/15/a-cold-peace-a-ceasefire-without-demobilization> [lastet ned 29. januar 2026].

- CPT Iraqi Kurdistan, dvs. Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan (2025b, 16. desember). *A daughter's return*. Sulaimaniya: CPT Iraqi Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://cpt.org/2025/12/16/a-daughters-return> [lastet ned 29. januar 2026].
- CPT Iraqi Kurdistan, dvs. Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan (2025c, 3. november). *Lamenting the loss of village life and land to war*. Sulaimaniya: CPT Iraqi Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://cpt.org/2025/11/03/lamenting-the-loss-of-village-life-and-land-to-war> [lastet ned 29. januar 2026].
- CPT Iraqi Kurdistan, dvs. Community Peacemaker Teams in Iraqi Kurdistan (2025d, 11. august). *Turkish military attacks reduce by 97%, amid ongoing peace developments and new Turkish military operation*. Sulaimaniya: CPT Iraqi Kurdistan. Tilgjengelig fra <https://cpt.org/2025/08/11/turkish-military-attacks-reduce-by-97-amid-ongoing-peace-developments-and-new-turkish-military-operation> [lastet ned 29. januar 2026].
- CRS, dvs. Congressional Research Service (2025, 10. januar). *Turkey (Türkiye), the PKK, and U.S. Involvement: Chronology*. Washington D.C.: Congressional Research Service. Tilgjengelig fra <https://www.congress.gov/crs-product/IF11380> [lastet ned 16. februar 2026].
- Dalay, Galip (2025, 22. mai). *The dissolution of the PKK could transform Turkey's domestic politics and foreign policy*. London: Chatham House. Tilgjengelig fra <https://www.chathamhouse.org/2025/05/dissolution-pkk-could-transform-turkeys-domestic-politics-and-foreign-policy> [lastet ned 22. januar 2026].
- EUAA, dvs. European Union Agency for Asylum (2024, oktober). *Syria – Security situation*. Luxembourg: EUAA. Tilgjengelig fra [https://udis.sharepoint.com/sites/landdatabasen/Midt%C3%B8sten/Syria/Filarkiv/Syria.%20Security%20situation%20\(2\).pdf](https://udis.sharepoint.com/sites/landdatabasen/Midt%C3%B8sten/Syria/Filarkiv/Syria.%20Security%20situation%20(2).pdf) [lastet ned 10. mars 2026].
- Foltyn, Simona (2025, 30. april). Turkey-PKK conflict: Life inside Iraq's 'Forbidden Zone' controlled by Turkey. *BBC*. Tilgjengelig fra <https://www.bbc.com/news/articles/c985lw7lywlo> [lastet ned 28. januar 2026].
- Hawramy, Fazel (2020, 5. september). 504 villages emptied due to Turkey-PKK war: Kurdistan parliament report. *Rudaw*. Tilgjengelig fra <https://www.rudaw.net/english/kurdistan/05092020-amp> [lastet ned 12. mars 2026].
- Hussein, Rikar (2018, 16. august). Turkish Raid Kills Militant Leader in Iraqi Yazidi Town. *VOA News*. Tilgjengelig fra <https://www.voanews.com/a/turkish-raid-militant-leader-iraqi-yazidi-town/4532446.html> [lastet ned 10. mars 2026].
- International Crisis Group (u.å.). *Türkiye's PKK Conflict: A Visual Explainer*. Brussel: International Crisis Group. Tilgjengelig fra <https://www.crisisgroup.org/visual-explainers/turkiyes-pkk-conflict-visual-explainer> [lastet ned 29. januar 2026].
- Kurdistan 24 (2021, 22. september). More than 800 Kurdistan Region villages evacuated due to PKK-Turkey clashes. *Kurdistan24*. Tilgjengelig fra <https://www.kurdistan24.net/en/story/385652/slug> [lastet ned 28. januar 2026].
- Kurdistan 24 (2023, 14. november). Turkish drone kills a PKK-affiliated commander in Sinjar: Counter terrorism group. *Kurdistan 24*. Tilgjengelig fra <https://www.kurdistan24.net/en/story/393145/Turkish-drone-kills-a-PKK-affiliated-commander-in-Sinjar:-Counter-terrorism-group> [lastet ned 10. mars 2026].
- Kurdistan 24 (2024, 27. mai). علي تتر: خلال السنوات الأربع الماضية شهدت دهوك تنفيذ أكثر من 959 مشروعاً متتوفاً [Ali Tatr: over de fire siste årene har det blitt gjennomført mer enn 959]

- forskjellige prosjekter i Duhok]. *Rudaw*. Tilgjengelig fra <https://www.kurdistan24.net/ar/story/329367/slug> [lastet ned 29. januar 2026].
- Landinfo (2023a, 1. desember). *Irak: Situasjonen i Sinjar*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2023/12/Irak-temanotat-Situasjonen-i-Sinjar-01122023.pdf> [lastet ned 10. mars 2026].
- Landinfo (2023b, 15. juni). *Jemen. Sikkerhetssituasjonen*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2023/06/Jemen-temanotat-Sikkerhetssituasjonen-15062023.pdf> [lastet ned 20. februar 2024].
- Landinfo (2024, 15. november). *Irak: En kortfattet oppdatering om sikkerhetssituasjonen i Anbar og Mosul*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2024/11/Irak-respons-En-kortfattet-oppdatering-om-sikkerhetssituasjonen-i-Anbar-og-Mosul-15112024.pdf> [lastet ned 11. mars 2026].
- Landinfo (2025, 18. desember). *Syria: Sikkerhetssituasjonen*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2025/12/Syria-temanotat-Sikkerhetssituasjonen-18122025.pdf> [lastet ned 10. mars 2026].
- Mandıracı, Berkay (2022, 18. februar). *Turkey's PKK Conflict: A Regional Battleground in Flux*. Brussel: International Crisis Group. Tilgjengelig fra <https://www.crisisgroup.org/cmt/europe-central-asia/turkiye/turkeys-pkk-conflict-regional-battleground-flux> [lastet ned 22. januar 2026].
- Najm, Renwar (2024, 22. mars). Why the PUK remains entangled in alleged PKK ties. *Amwaj*. Tilgjengelig fra <https://amwaj.media/en/article/why-the-puk-remains-entangled-in-alleged-pkk-ties> [lastet ned 10. mars 2026].
- OCHA, dvs. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (2020a). Iraq: Al-Amadiya District Reference Map 2020 (15 July 2020). Bagdad: OCHA. Tilgjengelig fra <https://www.unocha.org/publications/map/iraq/iraq-al-amadiya-district-reference-map-2020-15-july-2020> [lastet ned 13. mars 2026].
- OCHA, dvs. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (2020b). Iraq: Aqra District Reference Map 2020 (15 July 2020). Bagdad: OCHA. Tilgjengelig fra <https://www.unocha.org/publications/map/iraq/iraq-aqra-district-reference-map-2020-15-july-2020> [lastet ned 13. mars 2026].
- OCHA, dvs. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (2020c). Iraq: Rawanduz District Reference Map 2020 (15 July 2020). Bagdad: OCHA. Tilgjengelig fra <https://www.unocha.org/publications/map/iraq/iraq-rawanduz-district-reference-map-2020-15-july-2020> [lastet ned 13. mars 2026].
- OCHA, dvs. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (2020d). Iraq: Zakho District Reference Map 2020 (15 July 2020). Bagdad: OCHA. Tilgjengelig fra <https://www.unocha.org/publications/map/iraq/iraq-zakho-district-reference-map-2020-15-july-2020> [lastet ned 13. mars 2026].
- Reuters (2025, 12. mai). What is the PKK militant group that ended insurgency with Turkey? *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/middle-east/key-facts-kurdish-pkk-that-has-ended-its-insurgency-turkey-2025-05-12/> [lastet ned 22. januar 2026].
- Rudaw (2024, 18. april). Turkey to end Claw-Lock operation in Kurdistan in the summer: Advisor. *Rudaw*. Tilgjengelig fra <https://www.rudaw.net/english/kurdistan/18042024> [lastet ned 2. mars 2026].

- Rudaw (2025a, 13. mai). Duhok authorities hopeful PKK's dissolution will revive tourism. *Rudaw*. Tilgjengelig fra <https://www.rudaw.net/english/kurdistan/13052025> [lastet ned 28. januar 2026].
- Rudaw (2025b, 6. juli). Turkey extends flight ban on Sulaimani again. *Rudaw*. Tilgjengelig fra <https://www.rudaw.net/english/kurdistan/06072025> [lastet ned 28. januar 2026].
- Rudaw (2026a, 25. februar). Duhok villagers demand return to their homes amid Turkey-PKK peace process. *Rudaw*. Tilgjengelig fra <https://www.rudaw.net/english/kurdistan/25022026> [lastet ned 18. mars 2026].
- Rudaw (2026b, 25. februar). President Nechirvan Barzani hails Turkish parliamentary report as 'path toward peace'. *Rudaw*. Tilgjengelig fra <https://www.rudaw.net/english/kurdistan/250220264> [lastet ned 26. februar 2026].
- Savran, Arin (2020). The Peace Process between Turkey and the Kurdistan Workers' Party, 2009–2015. *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, 22(6), 777–792. Tilgjengelig fra <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/19448953.2020.1801243?src=recsys#abstract> [lastet ned 22. januar 2026].
- Shafaq News (2025, 8. februar). Duhok villages devastated by Turkish airstrikes, residents plead for help. *Shafaq News*. Tilgjengelig fra <https://shafaq.com/en/Kurdistan/Duhok-villages-devastated-by-Turkish-airstrikes-residents-plead-for-help> [lastet ned 24. mars 2026].
- Sofi, Rashid (2025, 13. februar). The mountain is no longer a friend to the Kurds. How do northern villages survive under Turkish army bombardment? *Jummar*. Tilgjengelig fra <https://jummar.media/en/7737> [lastet ned 29. januar 2026].
- The National (2025, 10. oktober). Turkey lifts ban on Iraq's Sulaymaniyah airport amid PKK peace process | The National. *The National*. Tilgjengelig fra <https://www.thenationalnews.com/news/mena/2025/10/10/turkey-lifts-ban-on-iraqs-sulaymaniyah-airport-amid-pkk-peace-process/> [lastet ned 28. januar 2026].
- Tol, Gönül (2015, 17. september). *Turkey's Risky War with the Kurds*. Washington D.C.: Middle East Institute. Tilgjengelig fra <https://mei.edu/publication/turkeys-risky-war-kurds/> [lastet ned 22. januar 2026].
- Tuysuz, Gul & Salem, Mostafa (2025, 11. juli). Kurdish PKK militants burn weapons in landmark step to end decades-long Turkey conflict. *CNN*. Tilgjengelig fra <https://www.cnn.com/2025/07/11/middleeast/turkey-kurdish-conflict-pkk-ceremony-intl> [lastet ned 18. mars 2026].
- Wilgenburg, Wladimir van (2025). *Iraqi Kurds Could Facilitate and Mediate in PKK-Turkish Peace Process*. Washington D.C.: Washington Institute for Near East Policy. Tilgjengelig fra <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/iraqi-kurds-could-facilitate-and-mediate-pkk-turkish-peace-process> [lastet ned 28. januar 2026].
- Wilkins, Katherine (2014). *A Kurdish Alamo: Five Reasons the Battle for Kobane Matters*. Washington D.C.: Carnegie Endowment for International Peace. Tilgjengelig fra <https://carnegieendowment.org/middle-east/diwan/2014/10/a-kurdish-alamo-five-reasons-the-battle-for-kobane-matters?lang=en> [lastet ned 16. februar 2026].
- Wilks, Andrew (2025, 1. mars). Kurdish PKK insurgents declare ceasefire in 40-year conflict with Turkey. *PBS*. Tilgjengelig fra <https://www.pbs.org/newshour/world/kurdish-pkk-insurgents-declare-ceasefire-in-40-year-conflict-with-turkey> [lastet ned 22. januar 2026].